

OLAT NIEUWS

Clubblad w.s.v. Ollandse Lange Afstand Tippelaars • jaargang 28 • Nr. 7 • juli-augustus 2002

Prettige vakantie

*ONZE WANDELLENDE REPORTER
MEESLEPEND EPOS: DOOR MARGRIET*

*NOABERPAD LAW 10
JANNY EN PIET JANSSENS*

*HET PIETERPAD LAW 9
WILLEMIEN KONINK*

EN OOK:

CONSTANT - IN HET BUITENLAND

DE 14E DW4D

DE 59E RONDE VAN ZUID LIMBURG

ONS CLUBKAMPIOENSCHAP

Ollandse Lange Afstand Tippelaars
Opgericht 23 november 1967
Lid van de KNBLO, tevens aangesloten bij NBWB - KNAU - NFV (IVV)

OLAT-NIEUWS

**ERELEDEN w.s.v. OLAT: Piet Knoester*, Theo Tromp*
Jan van de Ven*, Hein Lenders**

-◇-

**LEDEN VAN VERDIENSTE: Jan Cortenbach, Tonny en Bert de Boer,
Antoon Stoop, Henk Plasman en Ad van Asten.**

*ook drager van de Cornelis van Montfort-trofee

inhoud OLAT-Nieuws juli 2002

Voorwoord	Marinus van Roosmalen	4
Van de Bestuurstafel	Theo Tromp.....	5
Ledenadministratie: mutaties	6
Onze jarigen	
Wandelen op Dinsdag:	7
zomerprogramma 2002	
Clubreizen: programma 2002	8
Wandelweekend Ardennen.....	
Wandeling tussen Hockai en Monschau (Ad van Asten).....	9
Lange afstand-Prestatie-Snelwandelen:	11
Clubkampioenschap 2002	
Periode Programma	12
Sectie Lange Afstand KNBLO	
Snelwandelen - programma.....	13
Wandelpaden: Theo Tromp	13
Peellandpad	
Graaf van Hornepad.....	
Visserpad-Deltapad-Oeverloperpad.....	
Market Garden.....	
Onze wandelende reporter (3) Margriet op weg naar Compostela	14-22
Met Constant-in het buitenland	23
OLAT-Lustrumtocht (Piet Royakkers)	24
Wandelen op het Noaberpad (vervolg van maart) Piet en Janny Jansens	25
Het Pieterpad (Willemien Konink).....	27
De 14 ^e DW4D en De tweede Brandblarentocht (Marianne Post).....	31
De 59 ^e Ronde van Zuid-Limburg (Coos Verburg en Henri Floor).....	32
Mededelingen	35

Foto voorkaft: Moment onderweg, tussen Hoge Venen en Eifel

Foto's: Ad van Asten, Theo Tromp, Piet Jansens, (LAW-NIVON Pieterpad),
Henri Floor en plaatjes van Peter vd Ven

Voorzitter:

Marinus van Roosmalen
Hoge Vonderstraat 7
5492 CH St.-Oedenrode
☎/ Fax 0413-475467
e-mail: MvRoosmalen@hetnet.nl

#

Vice-voorzitter:

Theo Tromp
Daalenbroek 32
6002 VN Weert
☎ 0495-450325
e-mail: m.h.tromp@hccnet.nl

#

Secretaris:

José Schimmel
Rulstraat 30
5662 ES Geldrop
☎040-2850809
e-mail: joeseschimmel@hotmail.com

#

Penningmeester:

Jos van den Bersselaar
Hagenkampweg Zd. 146
5615 DA Eindhoven
☎040-2524404
e-mail: j.f.c.j.vande.Bersselaar@freeler.nl

#

Notuliste Bestuursvergadering

Mariet Ahlers

Bestuursleden:

Hein Lenders
Herdersveld 159
5665 JN Geldrop

#

Toon van Wordragen
J. v. Stolbergstraat 10
6006 ZM Weert
☎0495-537775
e-mail: toon.van.wordragen@hetnet.nl

#

Ad Verbakel

Past. Bogaertsstr. 12
5469 EZ Keldonk
☎ 0413-212161

#

Banknummer OLAT:

13.82.11.736
t.n.v. penningmeester OLAT, Eindhoven
Gironummer OLAT:
17.75.156
t.n.v. penningmeester OLAT, Eindhoven

Ledenadministratie:

Nellie Leijssen
Jacobus Deckersstraat 9
5616 JN Eindhoven
☎ 040-252 6772

Clubreizen:

Toon van Wordragen
gironr. 70.68.01
t.n.v. OLAT-clubreizen
Weert.

Startbureau:

Jos van den Bersselaar
☎040 -2524404
Boetiek:
Mia Dielesen/Francien vd Laar
☎040-2552742/0499-471298
Parkoersen:

Ad Verbakel
☎0413-212161
OLAT-verzorging: Algemeen
Willem Schoonhen
☎ 040 - 2420422

Nijmegen

Vierdaagse verzorging:
Regina jr
Esther v/d Velden
Overnachting Vierdaagse
Hein Lenders
☎06-12074473
giro: 2608214

OLAT-Wandelpaden:

Theo Tromp

Redactie OLAT-Nieuws:

Margriet Fischer
José Schimmel a.i.
Peter van de Ven
Ad van Asten
Lupinelaan 27
5691 WC Son en Breugel
☎0499-473767 (ook fax)
a.h.van.asten@hccnet.nl
Verzending OLAT-Nieuws
Nellie Leijssen
Corrie Tiersma

OLAT WEBSITE

www.wandel-olat.org/

OLAT COMMISSIES

Lange afstand-Prestatie- en Snelwandelen, LPS:

Theo Tromp, coörd.

Mariet Ahlers

☎06-24175221

Hulstbosakker 47

5625 VS EINDHOVEN

marietaahlers@planet.nl

Paul Canters

Ad van Asten

Marinus van Roosmalen, b.a.

Clubblad OLAT-Nieuws:

Ad van Asten, coörd.

☎0499-473767

Lupinelaan 27

5691 WC SON

a.h.van.asten@hccnet.nl

Peter van de Ven

Margriet Fischer

José Schimmel a.i.

Hein Lenders b.a.

Clubreizen:

Toon van Wordragen

☎0495 - 537775

Jul. van Stolbergstraat 10

6006 ZM Weert

toon.van.wordragen@hetnet.nl

Simon Willems

Jos Scheepers a.i.

Jan Hendrix

Theo Bouwmans

Kempische Wandeldagen

Joop Wesseling vz.

Mia Dielesen

☎040 - 2552742

Diephuisstraat 24

5652 PA Eindhoven

e-mail:

m.dielesenbeerens@chello.nl

Hein Lenders

Jos van den Bersselaar

Ad Verbakel

Marinus van Roosmalen

Jacques Smits

Wandelen op Dinsdag

Truus van Vessem

☎040-2110413

Redactie en Samenstelling:

Ad van Asten,

Peter van de Ven,

Margriet Fischer.

Jose Schimmel a.i.

Druk: A.L.J. Niëns, Weert

Inleveren Kopij:

Voor 16 augustus voor plaatsing in het
septembernummer 2002 (dat rond 10
september verschijnt.)

OLAT-Nieuws verschijnt maximaal 11 x per jaar.

e-mail: a.h.van.asten@hccnet.nl

Juli-augustus 2002
JAARGANG 28, NR. 7

Voorwoord

De maanden juli of augustus zijn voor velen de vakantie maanden. Welke van deze twee maanden we daarvoor uitkozen, of welke bestemming we daaraan willen geven, is iets waarover natuurlijk lang is nagedacht. Maar een ding is zeker, we hebben het dubbel en dwars verdiend. Laten we er dan ook met volle teugen van genieten.

Ik wens iedereen een hele fijne en zonnige vakantie toe.

Wie echter aan eigen bodem gehecht blijft en het wandelen steeds als hartenwens meedraagt, zal zich hier niet hoeven te vervelen. Meer dan een hand vol tochten zijn het in deze

periode waard om aan deel te nemen. Hiertoe behoren natuurlijk de Vierdaagse van Apeldoorn en Nijmegen die wel bij iedereen bekend zijn.

Terwijl velen in gedachten al bij de Zon, de Zee, of andere verre bestemmingen zijn, is het bestuur alweer begonnen met het opstellen van het Jaarprogramma voor 2002/2003. We hopen dit programma tijdens de Kempische Wandeldagen te kunnen aanbieden.

Niet iedereen is met vakantie, er zijn ook medewerkers die op dit moment bezig zijn met de voorbereidingen voor de verzorging tijdens de Vierdaagse van Nijmegen en niet te vergeten onze eigen Kempische Wandeldagen te Geldrop. Aan al deze medewerkers bij voorbaat onze hartelijk dank voor deze inzet, terwijl anderen op vakantie zijn.

Wij attenderen ook nu al op de Kempenlandtocht in 2003. Deze zal starten in Geldrop, op de avond voorafgaande aan de Kempische Wandeldagen en wel op donderdagavond 31 juli 2003.

Alles hierover, en over onze andere evenementen, staat in ons Jaarprogramma voor 2002/2003

In augustus heeft ook onze redactie vakantie, die wij hen van harte gunnen, er zal dus geen OLAT-Nieuws verschijnen in augustus.

Hopend op een zorgeloze en veilige bestemming, wens ik iedereen nogmaals een fijne vakantie toe.

Tot september,

Marinus van Roosmalen, voorzitter

Im Memoriam

Chris Sluijter

We missen een karakteristieke wandelaar, jarenlang een trouw deelnemer aan de OLAT-clubreizen en deelnemer aan de wandelweken in de Ardennen, Eifel en op de Rennsteig. Op veel van de OLAT-wandeltochten was hij aanwezig en tijdens de afgelopen prestatietocht in maart te Olland startte hij op de 20 kilometer en verbeterde zijn tijd van vorig jaar. Hij zei: "nu ik lichter ben geworden, wilde ik zien of het wandelen beter gaat", op dat moment beseften we niet hoe erg hij er aan toe was.

Chris, de Dinsdagwandelgroep, waar je de laatste tijd steeds bij aanwezig was, schreef hoe jij was, maar ook wij willen afscheid nemen van jou want je was op meer gebieden actief.

Bedankt voor je gezelschap, we zullen je missen een dutje doende bij een mogelijke rustgelegenheid.

THEO TROMP

Namens OLAT, maar ook namens de deelnemers aan de Ardennenweken

Van de bestuurstafel:

door Theo Tromp

Kempenlandtocht

Deze wandeltocht is de afgelopen jaren gehouden vanuit Eersel.

Ondanks een mooi parkoers door het Natuurpark De Kempen bleef het aantal deelnemers op dezelfde 'niet erg aansprekende' hoogte steken. De douchemogelijkheden, na afloop bij de sporthal, waren zo duur (€22,- p/u.), dat we deze service niet meer aan konden bieden.

Ook de datum kwam steeds meer onder druk, door het grote aantal lange afstand tochten in mei en juni. Dit deed het bestuur besluiten om, in navolging van de Kennedymars van Odoorn, onze Kempenlandtocht te laten starten op de donderdagavond, voorafgaande aan de Kempische Wandeldagen te Geldrop, met ingang van augustus 2003.

Voordelen zijn legio: er is voldoende klee- en douchegelegenheid voor en na afloop van de tocht en er komt ruimte in de Lange Afstand kalender. Verder kan er gebruik gemaakt worden van de route overdag van de Kempische Wandeldagen en de verzorgingsposten, dus de medewerkers hoeven niet zolang (24 uur) in touw te zijn. Daarnaast zijn we in een gebied waar veel leden wonen, dus we kunnen op meer steun rekenen zonder dat men lange ritten moet maken, ook zullen er geen vrachtauto's nodig zijn voor de verzorging en bagagevervoer. Voor de lange afstand wandelaars, die niet buiten Nederland op vakantie zijn, bestaat zo de mogelijkheid om eind juli / begin augustus toch nog een lange tocht te wandelen en aansluitend nog eens twee wandeldagen daaraan toe te voegen tijdens de Kempische Wandeldagen.

Het is echter niet de bedoeling dat de twee tochten integreren, het zullen twee aparte evenementen blijven. Er wordt alleen gebruik gemaakt van dezelfde, al beschikbare, startlocaliteit.

De Kempenlandtochtwandelaars op de 80 en 110 kilometer zullen eerst een lus van 75 c.q. 55 kilometer in de nacht over een verhard parkoers (fietspaden en rustige wegen) afleggen door het Kempenland richting Valkenswaard en daarna terugkeren in Geldrop om daar verder te gaan op de 35 c.q. 25 kilometerparkoersen van de Kempische Wandeldagen.

Twee van onze actieve lange afstand wandelaars (Theo Klanke en Hugo Prinsen) hebben op zich genomen om deze route in elkaar te zetten. Zij zijn thuis in dit gedeelte van de Kempen en we hebben er alle vertrouwen in.

Dus zet alvast op de agenda: 31 juli op 1 augustus 2003 Kempenlandtocht te Geldrop, neem je tentje en luchtbed mee en wandel daarna nog twee dagen van de Kempische Wandeldagen.

Deelnemerskaart 4-Daagse. Onze stand is te herkennen aan de OLAT-vlag

Het bestuur hoopt dat weer veel 4-Daagse wandelaars de oproepkaart, na afhalen van de startkaart op maandag 15 juli, zullen inleveren bij de OLAT-stand op het 4-Daagseterrein 'De Wedren'.

De korting, die door de 4-Daagse organisatie ter beschikking wordt gesteld, kunt u zodoende ten gunste laten komen van OLAT. Indien u deze korting zelf wilt ontvangen, kunt u dat doen door het vermelden van uw Giro /banknummer op de kaart. Vindt u het makkelijker de kaart op een ander tijdstip in te leveren, dan kan dat tijdens de 4-Daagse bij de OLAT-vertegenwoordiger in 'De Ganzenheuvel', of bij een van de verzorgers bij de OLAT-verzorgingsposten onderweg.

Alvast bij voorbaat dank, namens OLAT

Grote Clubactie

Ook dit jaar zal OLAT meedoen aan de Grote Clubactie. Met de opbrengst van deze actie kunnen wij bij speciale evenementen iets extra's doen. In het OLAT-Nieuws boekje zal een bestelformulier worden bijgevoegd, waarop u kunt invullen hoeveel loten u via onze vereniging wenst te kopen.

Graag rekenen wij er op dat u even aandacht besteedt aan deze actie en ons het formulier terugstuurt met uw bestelling. Naast de kans op het winnen van een aantrekkelijke prijs, gunt u uw wandelsportvereniging wat extra inkomsten

In het najaar zult u de loten ontvangen, en zodra de uitslag bekend is, zullen wij melden of er via onze vereniging prijzen zijn gewonnen.

Bij voorbaat onze dank voor uw steun.

Kijk ook eens op: www.wandel-olat.org/

U vindt er o.a.: onze programma's, foto's van onderweg en de actuele stand van ons clubkampioenschap

Nellie Leijssen

Jacobus Deckersstraat 9 5616 JN Eindhoven

☎040-2526772 e-mail nellie_leij@hotmail.com

Ledenadministratie

Alle wijzigingen rechtstreeks doorgeven aan de ledenadministratie. Mocht U bezwaren hebben tegen een aspirant-lid, dan verzoeken wij U dat binnen 14 dagen na het verschijnen van het verenigingsorgaan met argumenten te melden bij het secretariaat. Het lidmaatschap gaat pas in als de verschuldigde bedragen zijn ontvangen. Om in aanmerking te komen voor korting tijdens de tochten is het noodzakelijk uw lidmaatschapskaart te tonen bij het startbureau.

AANMELDINGEN

Inger Havinga Drost Prof. Lorentzlaan 43 3701 CB Zeist 2-7-1946

OPZEGGINGEN:

Robert van de Leest	Oss	Annie van Kemenade	Eindhoven
Wil Hermes	Nuenen	Jan van Beurden	Boxtel
Marjan Verhees	Liessel	Rob Geerts	Helmond
Joost Scheffer	Helder		

ZIEKENBOEG

Twee van onze trouwe leden zitten momenteel in de lappenmand:

Louis Oostvogels struikelde tijdens de 2-daagse van Diekirch en moest 10 dagen in het ziekenhuis verblijven met een meervoudige enkel en beenbreuk. Momenteel zit/licht hij thuis en zal zeker tot oktober/november uitgeschakeld zijn. Hierna zal hij weer moeten proberen te lopen. Dit moet een moeilijke opgave zijn voor een wandelaar die veel 100 EM Centurion-tochten gewandeld heeft en de laatste jaren veel recreatieve wandelingen maakte samen met zijn Jo. Stuur hem een kaartje, hij zal het zeker op prijs stellen.

Zijn adres is: Hesseling 50, 4841 JJ PRINSENBEEK

Marianne Janze heeft een operatie ondergaan en ook haar herstel zal ruime tijd duren. Zij zal ook bestraald moeten worden en steun in de vorm van een kaartje zal ook zij zeker waarderen. Mariane Janze is een trouwe deelnemster aan de OLAT-tochten, clubreizen, wandelweken en zij onderhoudt al veel jaren een traject van het Oeverloperpad.

Haar adres is: Beatrixstraat 1-a, 2964 BA GROOT-AMMERS.

Oproep: mocht u vernemen of weten, dat ook andere OLAT-leden door ziekte/ongeval uit de running zijn, laat dit even weten aan het bestuur, dan kunnen we er aandacht aan besteden.

ONZE JARIGEN

De volgende personen willen wij feliciteren met hun verjaardag. Wij hopen dat zij deze dag in goede gezondheid kunnen vieren.

JULI

15	Paul Canters	Helmond	17	Wim Kennis	Hapert
	Iris Haubrich	Eindhoven	20	Ans Dahmen	Geldrop
	Jan van der Zanden	Mierlo		Siebe van Elsloo	Baarn
	Jan Boselie	Berlicum		Jelle Boomsma	Den Bosch
	Ad van Asten	Son	21	Hans Lambregts	Etten-Leur
16	Wim Verhoeven	Oss	24	Thea van Gelderen	Bladel

	Peter van de Ven	Meerveldhoven		Louis Oostvogel	Prinsenbeek
	Anja van Kempen	Liempde		Anton Leijgraaf	Veldhoven
25	Will Breuer	Den Haag	20	Jan Neggers	Eindhoven
	Ben Duin	Nijmegen		Frans van den Meer	Heeze
26	Bernadette van de Poll	St.-Oedenrode		Kees van Vessem	Eindhoven
28	Anneke Hekker	Heeze	21	Bert van Rooy	Geldrop
	Wim Lubberding	Eefde	22	Hans van Ginkel	Best
29	Jan Bruel	Oss		Wil Paardekooper	Valkenswaard
31	Peter v.d Meijs	Eindhoven	24	Nellie van der Hofstad	St.-Michielsgestel
Augustus				Chris Koehler	Nuenen
3	Wilhelmiën van Roon-v.d. Rijt	Best	25	Marleen van Otterdijk-Schroen	Nederweert
4	Harry van Heel	Schijndel	27	Harrie van Meer	Nuenen
	Pieter Hoogendoorn	Schajjk		Rita Verburgt	Eindhoven
	Saskia Waterschoot-Frencken	Valkenswaard		Annemie Smulders	Deurne
7	Henk Verbeek	Den Haag	28	Lambert Lieffering	Eindhoven
8	Ernst-Jan van Eck	Rotterdam		Willy v.d Oever	St.-Oedenrode
9	Theo Blokx	Den Bosch	29	Marian Janze	Groot Ammers
10	Joris Broeders	Eindhoven	30	Martien Verbakel	Keldonk
11	IJ de Bruijne	Maarheeze		Leo Hoogeveen	Nuenen
12	Frans Willems	Luysgestel		Mariet van Lanen	Someren
	Theo Bouwmans	Weert	31	Nanny Bierhuizen	Schijndel
	Loek Zwennes	Den Haag	september		
	Jo Meulendijks	Maastricht	2	Marianne Turksema	Eindhoven
13	Marcella Creemers	Eindhoven	4	Mat Crijns	Heeze
14	Ad Verbakel	Keldonk		Piet v.d Heyden	St.-Oedenrode
15	Harm Makken	Eindhoven	7	Els de la Parra	Aarle-Rixtel
	Jos Donkers	Sint-Oedenrode		Johan van den Hoogenhoff	Helmond
16	Andre Liebregts	Tilburg		Co Tops	Valkenswaard
	Theo de Bijl	Helmond	8	A. Brouwers	St.-Oedenrode
	Guus Hehenkamp	Haaren	9	Wim van Gemert	Eindhoven
	Gerard Kuijpers	Eindhoven	10	Ewald Terra	Heesch
17	Truus Hink	Eindhoven		Mirjan Nanick	Eindhoven
	Wil van der Velden	Geldrop		Fokke Hendriks	Heeze
18	Robert van der Leest	Oss		Annette Lagendijk	Rotterdam
	Ton de Roy	Helmond			
	Tiny Bakker-Schokker	Rijpwetering			

WANDELEN OP DINSDAG

Im Memoriam

Na een kort ziekbed is op 6 juni j.l. onze trouwe tochtgenoot

Chris (Christoffel Gijsbertus) Sluiter

overleden.

De WOD-groep zal hem ongetwijfeld missen. Wie herinnert zich niet zijn kleine ietwat gebogen postuur, zijn korte bijna driftige stapjes, zijn soms hoge tempo en zijn twinkelende ogen. Maar vooral zijn immer parate antwoord op welke vraag dan ook, of het nu ging over onderwerpen van o.a. historische, muzikale, geschiedkundige, toeristische, natuurkundige, medische, politieke of bestuurlijke aard.

Wie het waagde maar iets te vragen of dacht te weten over het spoorwezen kon verzekerd zijn van een gedetailleerde toelichting, waarbij aantallen, bouwnummers, typen, jaartallen, eigenaars, netlengte, stationtype tot het wisselsysteem toe nauwkeurig en op geanimeerde wijze de revue passeerden.

Op charmante wijze schoot hij ongevraagd een ieder in zijn nabijheid te hulp bij twijfel over een juiste naam, jaartal, tijdstip of plaats.

Een uniek mens, bescheiden, vriendelijk, welwillend. Ja, dat was hij; we zullen nog vaak aan hem denken.

Christiaan Koehler, namens de initiatiefgroep

Ons programma voor de zomer 2002

Data	Wandeltocht	Startplaats
9-jul	Dommel/Tongelreep	P-terrein zwembad 'De Tongelreep' Eindhoven.
23-jul	Het Weerter Rondje	Manege 'De IJzeren Man', IJzerenmanweg 5, Weert
6 aug.	Géén wandeling	i.v.m.de Kempische wandeldagen vooraf
20 aug.	Waterlelieroute	Café 'De drie Zwaantjes', Petrus Dondersplein 7, St. Michielsgestel
3 sept.	De Liskes	Café 'De Woeste Hoeve', Mgr.Kuypersplein, Borkel & Schaft
17 sept.	De Grootte Peel	Bezoekerscentrum Ospel
1 okt.	Venroderoute	Café 'De Oude Ketting', Bossche Weg, Boxtel
15 okt.	Heideroute	Café 'De Hut van Mie Pils', Leenderweg 1, Aalst (in 't bos)
29 okt.	Sittard-Valkenburg	N.S.station Sittard

Wilt u meer weten over WOD, bel dan voor informatie: Truus van Vessem

☎ 040 – 2110413

OLAT - CLUBREIZEN Programma 2002

24-08-2002 GR 5 Saint-Remy - Banneux

30 en 16 km

21/22-09-2002 GR 56 en een gepijlde route.

Overnachting in een groot huis te Longfaye in de buurt van Malmedy.

26-10-2002 Krijtlandpad

Eijsden – Gulpen

De clubreis van 26 oktober is gepland van Eijsden naar Gulpen. De afstanden zijn: 27 km of 17 km.

In principe gaan we met twee bussen, maar mocht de belangstelling minder zijn dan reizen we met 1 bus en een klein busje. Graag voor 26 september opgeven bij Toon van Wordragen als je mee gaat.

WANDELWEEKEND ARDENNEN (20)- 21 - 22 september

Voor dit wandelweekend in een zeer mooi gedeelte van de Ardennen hebben we gekozen voor een groepsverblijf van de familie Frencken in Longfaye. Een ruime groepskeuken, zitruimte en een leuke bar deed ons besluiten om ditmaal geen jeugdherberg te kiezen voor ons wandelweekend.

Vorig jaar bracht Theo Tromp met Conny er een reisleadersweekend van 'Jagotravel' door en zij maakten ons zo enthousiast dat we er eind vorig jaar met het OLAT-bestuur ook een weekend doorbrachten. Wij zijn er van overtuigd dat dit ook een ideale plaats is voor het OLAT-weekend: een goed verblijf met mogelijkheden voor prachtige tochten.

De maaltijden zullen door Theo Tromp verzorgd worden, dus kunnen op de wandelaars worden afgestemd, wat in een jeugdherberg niet altijd mogelijk is.

Deelname aan dit weekend is nog mogelijk, maar je moet er wel snel bij zijn, om je te laten betoveren door de sfeer van het verblijf en de adembenemende omgeving.

We gaan langs prachtige stroompjes, beekjes, veen- en bosgebieden, maar ook wandelen we door een ravijn. Steeds weer zul je verrast worden door de uitzichten.

Het is zelfs mogelijk om dit weekend met eigen vervoer te doen, en dus vrijdagmiddag na 15.00 uur al daar aan te komen. Dat bied je de mogelijkheid om op vrijdagmiddag al een korte wandeling te maken en daarna een lekker trappetje te pakken in de tuin van ons prachtig gelegen verblijf.

Meld je z.s.m. aan bij Toon van Wordragen en geef hem ook door of je zelf wilt rijden, of dat je met het groepsvervoer meekomt. De kosten zijn gelijk, maar als je zelf rijdt kun je een dag eerder genieten van de omgeving.

Aanmelden bij: Toon van Wordragen

Jul.v.Stolbergstraat 10

6006 ZM WEERT

Tel.0495-537775

E-mail:toon.van.wordragen@hetnet.nl

Spelregels Clubreizen OLAT

Inschrijven mogelijk tot 1 maand voor de reisdatum.

Inschrijven d.m.v. overmaking op giro nr. 70.68.01 t.n.v. W.S.V OLAT Weert, onder vermelding van: datum clubreis en het aantal personen dat deelneemt en de gewenste opstapplaats.

Kosten dagtocht: OLAT-leden €17,50
: Niet-leden €20,00

Kosten weekend: OLAT-leden €50,00 Niet-leden €57,00

Afmelden is telefonisch mogelijk. ☎ 0495-537775

Bij afmelding tot uiterlijk 10 dagen voor de tocht kan de betaling worden doorgeboekt naar de volgende tocht.

Op uw verzoek kan 't bedrag minus □ 1,10 worden teruggestort.

Bij afmelding binnen 10 dagen voor de tocht wordt niet meer terugbetaald of doorgeboekt.

Mocht u verkeerd gelopen zijn bel na de afgesproken tijd de **NOODTELEFOON 06 130 111 44**

Opstapplaatsen en	-tijden:
Eindhoven NS(Fuutlaan)	7.25 uur
Weert NS	8.10 uur

En bij voldoende belangstelling ook in: Sint Oedenrode, Son, Leende, Boxtel, Veghel, Keldonk, Helmond, Someren en Nederweert.

Tenslotte: Zorg voor een geldig grensdocument. Er is een excursieverzekering afgesloten. Deze geldt niet voor bagage en kostbaarheden. Alle informatie: Toon van Wordragen ☎ 0495-537775

WANDELING TUSSEN HOCKAI EN MONSCHAU

Ad van Asten

Vandaag, zaterdag 15 juni, reisden we met onze club naar oostelijk België voor een wandeling door de Hoge Venen. Gelukkig ligt het mooiste wandelgebied, in het buitenland, vlak over de grens met Zuid-Limburg. Na enig oponthoud in Eindhoven, bracht Jan Chauffeur van de Firma van Hoof, ons binnen twee uurtjes op de plaats van bestemming, zodat om precies kwart over tien in Hockai aan de wandeltocht kon worden begonnen.

Het leuke van vandaag was dat we pas na een paar kilometer wandelen aan de tocht konden beginnen. Hockai ligt namelijk op de route van de GR 573 en wij zouden de GR56 doen. Dus op de plaats waar de GR 573 de GR 56 ontmoet, moesten wij niet de GR 56 vol-

gen, want dan zou je ergens anders terechtkomen. Nu moesten we de GR56 volgen, die nu samenloopt met de GR573. Dus als jullie nog eens bij 'De zes beuken' komen, dan moet je maar eens kijken hoe het precies in mekaar zit.

Het Belgische SGR-team van Luik heeft ons op voorhand gewaarschuwd: De routebeschrijving en de informatie, evenals de bewegwijzering van de route zijn slechts een indicatie voor het realiseren van deze wandeltocht. Dus deze keer krijgt niemand de schuld als er onverhoopt onderweg ergens een paadje wordt inge-

slagen, dat nou niet direct door 'Toon en zijn kornuiten' werd voorzien.

Op de eerste kilometers van het beschreven traject wandelden we niet precies over paadjes waarop de vaart

er automatisch inkwam, en laarzen zouden hier functioneler zijn dan gewone wandelschoentjes. De omgeving is echter 'overweldigend'. Eerst liepen we nog gewoon door bosgebied, maar langzamerhand kwamen er ook heide-, of grasachtige vlaktes in zicht met bomen die nu

niet de uitstraling hadden dat ze het er naar hun zin hadden.

Hier doet zich ook het fenomeen van 'de asymmetrische vallei' voor: 'De rechteroever van de Polleur is lichtgloeiend, in tegenstelling tot de linkeroever die erg steil is. Vanaf de laatste ijstijd is hier een voortdurende asymmetrie bezig waarbij een bodemvloeijing plaatsvindt. Deze wegvloeijing gaat met slechts enkele centimeters per jaar en wordt veroorzaakt door verzadiging van de grond vanwege smeltwater. Tengevolge hiervan ontstaat er druk door het rivierbed op de linkeroever, die door deze erosieveroorzaker steeds steiler wordt. Terwijl we helemaal geen bergen zien, lopen we toch in een gebied dat het hoogste punt van België bezit. We lieten de 'hut van Michel' voor wat ze was, en gingen het veengebied binnen. Het totale natuureservaat van de Hoge Venen strekt zich uit over ongeveer 3500 ha.

Het is een zeer kwetsbaar gebied, dat met de grootste aandacht in stand wordt gehouden door o.a.: De Vrienden van de Venen, het ministerie van Leefmilieu en Wouden, en het wetenschappelijke instituut van 'Mont Rigi'.

Wij wandelden over een natuurleerpad dat een ruime boog maakt door het veengebied. Om deze wandeling mogelijk te maken is er een kilometers lange houten promenade aangelegd. We liepen in een rijtje, en het was oppassen geblazen, want zo hier en daar zit er wel eens een plankje los. Het hele plankier 'bewoog' en zo af en toe hoorden we het water onder onze voeten sopsen.

Op diverse plaatsen zijn infopanelen geplaatst om zoveel mogelijk wetenswaardigheden prijs te geven. Het is indrukwekkend hoe we hier op zo'n 675 meter hoogte 'over' een moeras wandelden, waarin ergens de Polleur als rivier haar oorsprong vindt. Gras- en bloemsoorten zijn er in verscheidenheid en veel bloemetjes en bijtjes waren er nu in volle pracht aanwezig, maar mochten niet 'geplukt' worden, en dat was maar goed ook. Wij gaven een eigen invulling aan ons looppad en maakten even een tussenstop bij het 'Signal de Botrange', hier gekenmerkt als hoogste punt van België.

Het 'Signal' is geen stoplicht, maar een uitkijktoren die ver in de omtrek te zien is. De toren is 24 meter hoog en is in 1933 gebouwd. Toen ze die toren klaar hadden, hebben ze er een baron bij gehaald, die ook nog luitenant-generaal was, en die heeft toen naast de toren een hoop zand van 6 meter laten storten met wat steenblokken erop. Toen de generaal boven op zijn heuvel stond, zag hij dat naast zijn hoop al een toren stond en hij liet toen proclameren dat zijn 'hoop' al in 1923 was gebouwd. Trouwens een van de kolonels van Napoleon schijnt hier vroeger al een paal neergezet te hebben. De Patron van het horecacomplex voorzag ons, naast een heerlijke kop koffie, ook van de nodige informatie. Hij deed dat wel in een taaltje dat we geen Duits, Frans of Vlaams willen noemen, en even wijs als we al waren begonnen we tegen één uur aan het tweede deel van onze wandeling.

Na enige tijd veranderde de hele entourage van onze wandelomgeving. Enorme woudreuzen verhieven zich richting zon en ook de grond steeg en passant mee. Er was geen duidelijk wandelpad, maar wel de vertrouwde markering, en we slingerden, dan weer dalend, dan weer stijgend, met een beekje mee. Soms was er een stammenbruggetje om naar de overkant van het beekje te komen en als dat dan met enig balanceerwerk gelukt was, moesten we een eindje verderop weer terug naar de andere oever, maar dan was er echter geen bruggetje

of hielden de planken halverwege op! Soms nam ook het waterpeil behoorlijk toe, en het is niet onmogelijk dat dat door het 'mettre en sueur' kwam, in goed Vlaams ook wel eens 'l'eau de transpiration' genoemd.

Links van ons ligt een geweldige 'heuvel' met kabelbaan, die 's winters gebruikt wordt door skiërs en snowboarders. Wij volgden echter het riviertje richting het onbekende, waarbij we nog diverse keren van oever mochten wisselen. Op een zeker moment kwam ons een groepje wandelaars tegemoet, en toen ook 'de taal' ons bekend in de oren klonk, beseften we dat het mensen van onze eigen groep waren. Het zijn: Marleen, Frans, Co, Bert en Jacques. Ze waren enkele kilometers verderop tot de conclusie gekomen dat het volgen van betreffende markering hen niet direct naar Monschau zou

leiden, maar dat er nog wel enige 'varianten' nodig zouden zijn om er bijtijds te arriveren. We zouden dan langs de Kapel van Longfaye naar het kasteel Reinhardstein moeten wandelen, en dan via een variant langs het stuwmeer van Robertville onze weg verder

moeten afmaken, iets dat ons voor het donker werd nooit zou lukken. Verder door wandelen naar Malmedy was ook geen goede keus. Omdat de weg boeiend genoeg was, wezen wij het groepje erop dat de skihelling vlakbij was, en dat deed ons besluiten 'deze heuvel' te benutten om toch iets dichters, en wat vlugger, bij ons einddoel te komen.

Laat er op het moment dat we boven op de heuvel kwamen net een streekbus aankomen, die ons mee wilde nemen naar Botrange, wat een goed perspectief bood voor het vervolg van de tocht. Marleen, Co en Jacques besloten te voet verder te gaan tot aan de Botrange.

Na een seintje naar Toon en Jan hadden we nog even de tijd om bij het 'Signal' iets te drinken. Gelijktijdig met de 'bus d'appel' (appelbus zouden de Vlamingen en Jet

zeggen) kwamen ook de drie voetgangers aanlopen. Voor we onze discussie konden afronden hoe we zo'n GR 56 zo optimaal mogelijk zouden kunnen bewandelen, waren we al bij de soeppost, waar we te horen kregen dat er vandaag nog andere varianten ontdekt werden. Zo bleek de uitspraak, gedaan door de SGR-groep, aan het begin van mijn verhaal, toch een waarachtige inhoud te bezitten.

Na een heerlijk bakje soep van Dini, gingen we weer op stap voor de laatste kilometers en natuurlijk naar 'het altijd weer spannende eindpunt'.

Bij Reichenstein, een plek waar eens de oudste burcht uit het Monschauerland heeft gestaan, kwamen we bij het riviertje de Rur. We bleven deze heerlijk kabbelende beek een heel eind volgen. Opvallend waren de vele rotsblokken, die in de stroming van de rivier liggen. Deze struikelblokken vormen hier en daar wat stroomversnellingen, wat de tocht langs het water extra boeiend maakte. De Rur (Roer) ontspringt in het Waalse Venengebied en loopt verder door Duitsland naar Roermond, waar de rivier uitmondt in de Maas. Na enkele kilometers verlieten we de oevers van deze rivier en bestegen een rotskam, die ons even later een mooie blik gunde over het dal. De klim verliep geleidelijk wat het mogelijk maakte ook eens echt mee te genieten van de omgeving. Hierna daalden we weer af en kwamen in de goede richting 'zur Stadt' Monschau. Deze toegangsweg bleek een langgerekte parkeerplaats te zijn, weer een bewijs van het Duitse vernuft.

Op het eerste en 'het beste' plein' was ook meteen ons eindpunt van vandaag. We mochten er nog enige tijd vertoeven, totdat Toon ons weer bij de les riep en de bussen ons huiswaarts brachten, richting een wel verdiende vakantieperiode. We treffen elkaar weer ergens op de 'Wanderwegen', of anders bij de clubreis van 24 augustus als we van Saint-Remy naar Banneux gaan wandelen.

Clubkampioenschap OLAT 2002:

Per 18 JUNI 2002

Hugo Prinsen	6210	Piet de Ruijter	1900	Wim Brooymans	840
Theo Klanke	5395	Marca Nelen	1900	Wim van Gemert	750
Hanny Klumpkens	4580	Jan Warrink	1840	Ron Timmermans	725
Rolf Craanen	4560	Henk Plasman	1825	Jan Soetens	670
Paul Canters	3930	Kees Lambregts	1730	Co Tops	650
Sjef Koolen	3830	Herman Claude	1700	Jan Stevens	650
Marcella Creemers	3760	Frances Rouppe vd Voort	1680	Riet Emans	600
Klaas Bakker	3210	Servee Derks	1570	Cees Punselie	600
Evert v Ampting	2750	Michel van Krimpen	1270	Joop Krul	530
Andre Loos	2750	Ronald van Oort	1270	Jet van den Bersselaar	530
Frits Mennen	2385	Theo Tromp	1228	Anton Leijgraaf	530
Jans v Griethuizen	2330	Ad Verbakel	1080	Rob Keetlaer	530
Ad Mollen	2280	Ben Duin	1050	Hans van Ginkel	500
Frits van Duijnhoven	2085	Piet van de Laar	1030	Gerard Meeuws	500
Boetje Huliselan	1995	Ad van Asten	1030	Bert Timmermans	475
Conny Raymakers	1965	Anne Radder	925	Wim Peters	470
Huib Raymakers	1965	Jeannette v Boerdonk	850	Paul Koks	440

Lange afstand-Prestatie-Snelwandelen

Bertie Mennen	280	Jose Schimmel	280	Marco Timmermans	250
Theo Gijzen	280	Peter van de Meijs	280	Inge van Egmond	250
Jan v/d Zanden	280	Ted Liebrechts	280	Chris Sluiter † overleden	250
Louis Vernie	280	Theo Lormans	280	Kees Mol	250
Peter v/d Ven	280	Ben Smeenk	280	Hein Dirks	250
Caroline Dinnissen-Vernie	280	Ria Vredenburg	280	Ton van Dijk	250
Wim v/d Wittenboer	280	Rien vd Rijt	275		
Willem Steenbakkers	280	Antoon Asveld	250		

PROGRAMMA OLAT CLUBKAMPIOENSCHAP 2002

27 juli	Jubileumtocht De LAT	185 km-650 pt; 125 km-450 pt; 95 km-300 pt
17 augustus	MKM Melderslo	80 km finish 280 pt +tijdsbonus binnen 13 uur
23 augustus	Omloop Goeree Overflakkee	110 km finish 310 pt +tijdsbonus binnen 19 uur
24 augustus	Breda-Brecht-Breda	80 km finish 280 punten
06 september	Etten-Leur Kennedymars	80 km finish 280 punten
07 september	Tilburg Kennedymars	80 km finish 280 punten
13 september	Van Z tot Z Zeewolde	110 km finish 310 punten <u>+ tijdsbonus binnen 19 uur</u>
13 september	Kennedymars Haaksbergen	80 km finish 280 punten
14 september	80 van de Langstraat Waalwijk	80 km finish 280 punten <u>+ tijdsbonus binnen 13 uur</u>
20 september	Kennedymars Bergeijk	80 km finish 280 punten <u>+ tijdsbonus binnen 13 uur</u>
21 september	Nijmegen-Rotterdam	160 km finish 450 punten

Als u lid bent van wsv OLAT en met succes hebt deelgenomen aan bovenstaande tochten, dan moet (mag) u zich melden voor ons clubkampioenschap. Telefoon 0499-473767 of e-mail: a.h.van.asten@hccnet.nl

De stand van ons clubkampioenschap wordt wekelijks op woensdag bijgewerkt en is te vinden op de OLAT-website.

Per deelnemer geldt dat uitsluitend één tocht per weekend (vrijdag tot en met zondag) meetelt om punten te scoren. De deelnemer mag zelf bepalen welke tocht hij of zij laat meetellen voor het clubkampioenschap.

SECTIE LANGE AFSTAND VAN DE KNBLO

Afgelopen periode zijn de volgende Long Distance Walkers en Kennedy Walkers uitgereikt wij feliciteren deze wandelaars met hun presentatie.

Long Distance Walkers:

045 Wil Stijnen,	Beek, --	dd 14 mei 2002
046 Teunis van de Pol,	Tiel, RWV	dd 31 mei 2002
047 Jozef Blockx,	Kasterlee (B)	dd 31 mei 2002
048 Jan Seuren,	Melderslo,	dd 1 juni 2002

Gouden Master Long Distance Walker

019 Theo Klanke, OLAT Heeze, dd 4 juni 2002

Bronzen Kennedy-Walker

Marca Neelen, OLAT Etten-Leur
J. Piet Hoofddorp
J.A. Courtois Seegers Den Haag

Zilveren Super Kennedy Walker

Teunis v.d. Pol Tiel
Ad van Asten, OLAT Son

Gouden Master Kennedy Walker

Joop van den Hoek Almere
Henk van Bussel Asten

Men vindt verder alle informatie op het internet op www.lange-afstand-wandelen.nl of in de Lange afstand wandelkalender, die u kunt aanvragen bij het bondsbureau van de KNBLO te Nijmegen, of bij Theo Tromp tel. 0495-450325.

Kalender snelwandelen:

Helaas beschikken wij niet over het officieel snelwandelprogramma. Wij putten onze wijsheid uit het programma van WSB waardoor wij niet altijd up-to-date zijn.

juli			
27	Sittard	Unitas	Baanwedstrijden snelwandelen
augustus			
03	Spijkenisse	RWV	Recordwedstrijden snelwandelen, kunststofbaan av Spark, sportpark De Brug
?	Sittard	Unitas	Baanwedstrijden
25	Bergen op Zoom	Spado	Ned Kampioenschap 20 km snelwandelen op de baan
30	Zaandam	Zaanland	Baanwedstrijden
10/11 augustus	Blackpool (GBR)	Centurion	info: Piet Jansens tel. 035-6018465

Algemene informatie snelwandelen: Hans van der Knaap ☎ 010-4662015 e-mail: Hansvanderknaap@cs.com

OLAT-Paden nieuws

Door: Theo Tromp

OLAT WANDELPADEN

Het lijkt of het stil was op gebied van de wandelwegen, maar niets is minder waar. Echter door onze Lustrumtocht is het er niet van gekomen iets op papier te zetten voor het OLAT-Nieuws. De verkoop van de wandelgids van het Hertog Hendrikpad gaat voorspoedig.

Gedacht wordt om in het najaar een **wandelend diner** op het pad in de omgeving van Nuenen te gaan organiseren. Heeft u interesse laat het even weten, dan krijgt u hier, zodra er iets meer bekend is, alle informatie over.

Peellandpad

Een van de door ons uitgezette wandelpaden voor het wandelplatform LAW. De coördinator van dit pad Toon Vissers nodigde op 14 april de markeerders uit in Griendtsveen om de toestand van het pad en de probleempunten door te nemen. Het weer zat ons mee die dag en we konden in het zonnetje op het terras de verschillende trajecten doornemen. Aanwezig waren buiten Toon en mijn persoon. Bert de Boer, Els de la Parra, Astrid van Hunsel, helaas waren verhinderd Sjeef Koolen, Henri Hammecher en Peter Ruijters. Astrid wordt voorgesteld en verwelkomd, zij zal het oude traject van Ben van der Velden overnemen.

Door de aanleg van de A 50 zal er regelmatig markering aangepast moeten worden, maar de doorgang voor het Peellandpad is **'afgezegd'**. Aandacht blijft er voor de toekomstige verlegging van het kanaal bij Den Bosch, daar zullen t.z.t. aanpassingen in de route worden aangebracht. Ook een knelpunt, bij hoog water, op de kruising van autosnelwegen bij 's Hertogenbosch kwam ter tafel. Hier zal een hoog-water -alternatief worden aangegeven. De bijeenkomst werd afgesloten met een wandeling door het schitterend peelgebied bij Griendtsveen, waarna iedereen weer huiswaarts keerde.

Attentie Peellandpadwandelaars

Het Peellandpad ter hoogte van Uden/ Nistelrode geeft problemen wat betreft de oversteek door de aanleg van de A-50. De markering ontbreekt en het pad is over een breedte van zeker 100 meter compleet omgewoeld. De voormalige oversteekplaats is verdwenen.

Graaf van Horne wandelpad

Ook Tjeu van den Kerkhof heeft de markeerders van dit pad bijeen laten komen om de stand van zaken door te spreken. Aanwezig waren Tjeu van den Kerkhof, Theo en Lies Bouwmans, Jos Scheepers en Theo Tromp. Wegens vakantie waren Paul Rietjens en Theo Beelen afwezig. Omdat Les Dunning naar het buitenland vertrokken is, is er een nieuw markeerdersschema voor routebewaking gemaakt. Theo Bouwmans gaat met Theo Beelen op pad, Paul Rietjens met Jos Scheepers. Tjeu van den Kerkhof zal met zijn broer Cor het resterende gedeelte doen.

De wijze van markering werd doorgenomen, en de komende tijd zal de markering van het pad in twee richtingen worden voltooid. Het aantal wandelgidsen slinkt beduidend en aan de markeerders werd verzocht nu te bekijken wat de wijzigingen moeten worden in een nieuwe gids. Deze gids zou mogelijk begin volgend jaar uit moeten komen. Helaas heeft Tjeu van den Kerkhof, gezien zijn leeftijd, te kennen gegeven, dat hij in de nieuwe gids niet meer genoemd wil worden als coördinator.

Visserspad - Deltapad - Oeverloperpad

Deze drie wandelpaden in het Zuid-Hollandse zijn de laatste vijf jaar door ons wandellid Hiep Boerma onderhouden. Hiep heeft echter aangegeven dat hij, door ziekte en zijn gevorderde leeftijd, graag een opvolging zou zien. Het gaat om de volgende trajecten: Visserspad van Hoek van Holland tot Kijkduin; Oeverloperpad van Overschie tot de pont bij Maassluis en de aanlooproute Maasland tot Hoek van Holland; het Deltapad van de pont Maassluis tot Hoek van Holland. Vanaf Maassluis-west valt deze samen met het Oeverloperpad.

Gevraagd worden: één of twee leden uit deze omgeving die deze taak willen overnemen.

Hiep wil zijn opvolgers graag informeren waar de zwakke plekken in de route zitten. Voelt u er voor een stuk bij te gaan houden, neem dan contact met mij op.

Ook één van onze markeersters zou graag wat steun krijgen, daar zij met gezondheidsproblemen kampt. Het betreft Mariane Janze, zij onderhoudt een traject bij De Loet /Schoonhoven.

Market Garden, 60 jaar bevrijding van het Zuiden

Acht jaar geleden werd in het kader van 50 jaar bevrijding van het Zuiden door OLAT een tocht gewandeld van Lommel naar Nijmegen. Christ Klaasen heeft het er vaak over gehad dat er eigenlijk een wandelweg zou moeten komen van Lommel naar Nijmegen.

Tijdens de (her)opening van het Hertog Hendrikpad kwam dit onderwerp weer ter sprake en zag ik mogelijkheden om dit in het kader van 60 jaar bevrijding te verwezenlijken. Deze wandelroute, die grotendeels het parkoers volgt die de groep toen heeft gelopen, zal worden opgedragen aan de mannen van de 82^e en 101^e Airborne divisie.

De uitvoering zal gerealiseerd worden als een fullcolour OLAT-wandelgids, met naast de beschrijving van de route natuurlijk ook het verloop van de operatie Market Garden en bijzonderheden van de omgeving.

Langs de route zullen borden geplaatst worden naar het voorbeeld van het Graaf van Hornepad. In de markering zal het embleem van de Airborne divisie opgenomen worden en het geheel zal gerealiseerd moeten zijn voor september 2004.

Mag je nu al denken: ik wil meehelpen aan dit project, neem dan eens contact op met Theo Tromp. Hierbij wordt gedacht aan leden, die een bepaald traject willen markeren en dit bij gaan houden in

de toekomst.

Ook is er al over de opening nagedacht.

Deze route zal worden ingewandeld met een driedaagse wandeling. Vanuit Lommel zal op vrijdag 17 september worden gestart. Geprobeerd zal worden om met voertuigen van 'Keep them Rolling' (oude legervoertuigen) de wandelaars van Eindhoven naar Lommel te brengen. De eerste dag zal gewandeld worden tot Valkenswaard. Op zaterdag zal een lange etappe op het programma staan. Tijdens dit traject zal in Eindhoven de gids worden gepresenteerd aan het gemeentebestuur. Ook het museum Bevrijdende Vleugels zal worden opgenomen in de route. Het eindpunt van deze etappe zal worden Veghel of Uden.

De laatste dag wordt er gewandeld vanaf Veghel c.q. Uden naar Nijmegen. De afstanden zullen ongeveer 30, 50/60 en 45 kilometer zijn. Overnachting zal tweemaal plaats vinden in een zaal, jeugdherberg of kampeerboerderij. De tocht is in eerste instantie voorbehouden aan OLAT-leden en is aan een maximum aantal deelnemers gebonden.

Geslaagden op het Graaf van Horne wandelpad.

63. Maria van Hoek uit Mierlo 1x

64. Marcella Creemers uit Eindhoven 1x

Geslaagde op het Hertog Hendrik wandelpad.

452. Constant Dedel uit Baarn 1x

Naast het Hertog Hendrikpad en Graaf van Horne pad zijn er voor de volgende wandelwegen stempelbrieven bij mij aan te vragen. Na het volbrengen van het traject kan men in aanmerking komen voor een wandelboekplaatje, oorkonde en een wandelspeld. (1e, 3e en 5e maal)

Pelgrimspad 1 en 2	Amsterdam - 's Hertogenbosch en 's Hertogenbosh - Visé (B)
Graaf FlorisV-pad	Muiden - Schoonhoven en Schoonhoven - Bergen op Zoom
Peellandpad	's Hertogenbosch - Roermond
Oeverloperpad	Hoek v Holland - Nieuwerkerk a.d. IJssel en Nieuwerkerk - Leerdam
Visserpad (Westduinslag)	Hoek van Holland - 's Gravenhage

GROET AAN ONZE PELGRIMS

Naast onze eigen Margriet, die de lezers van OLAT-Nieuws in vervoering brengt met haar bezielende reportage, zijn nog meer clubleden onderweg naar, of al gearriveerd in, het pelgrimsoord Santiago de Compostela.

Simon Willems, Kees Marijnissen en ook Sjef Koolen hebben ieder voor zich een invulling gegeven aan de tocht naar deze pelgrimsplaats in Noordwest Spanje.

Wij hopen voor al onze pelgrims dat zij in deze tocht, die van ieder van hen toch wel de nodige fysieke inspanning zal hebben geëist, ook de geestelijke voldoening zullen hebben gevonden die hen als verwachting aan de tocht vooraf ging. Wij wensen allen een behouden thuiskomst.

De Redactie van OLAT-Nieuws

MARGRIET FISCHER

op weg naar Santiago de Compostela

51e dag, zondag 12 mei: Nadat ik Paul heb uitgezwaaid, loop ik met Trix en de honden via het dal naar de GR651 terug. Als ik bijna bij het openluchtmuseum ben, krijg ik een hand en een lekker stuk appeltaart: Au revoir.

Nadat ik in Bouziès de Lot heb overgestoken, volg ik haar in de verkeerde richting, naar het oosten. Daarvoor word ik beloofd met een wandeling door een uitgehakte

gang in de rotsen, waarin een prachtig modern kunstwerk; stukken van krijtrotten zijn gepolijst en krijgen daardoor een heel ander aanzien. Na een paar kilometer mag ik omhoog en boven aangekomen ben ik in St. Cirq-Lapopie, een middeleeuws stadje dat geheel gerestaureerd is. Daar vind ik onderdak in een

gîte en eten in een van de vele restaurants. Het is alleen jammer dat de grot van Peche Merle, waar ik vandaag langs kwam, niet open was want het moet er erg mooi zijn, met préhistorische muurschilderingen en druipstenen.

52e dag, maandag 13 mei. Vanuit St. Cirq-Lapopie nog verder omhoog, waar ik een goed uitzicht heb over de hoog oprijzende rotswanden langs de Lot. Er zijn hier diverse sluizen, die het mogelijk maken dat er op de rivier gevaren kan worden. Mijn tocht gaat vanaf Arcambal langs de oevers, waar de hoog opgegroeide brandnetels in mijn kuiten bijten. Maar dat wordt goedgemaakt door de bloemenpracht die ook hier alom aanwezig is: korenbloemen, margrietten, klaprozen, vlierbloesem, kamperfoelie en tientallen soorten orchideeën. Na een ruime bocht in de rivier ligt daar Cahors, aan drie kanten beschermd door de Lot. Na een tocht door de stad, waar ik ook nog een muziekgorgel bespeel, ga ik eten en slapen.

53^e dag, dinsdag 14 mei. Vanmorgen ga ik eerst op zoek naar een sportzaak voor een vervangende wandel-

broek, daarna vervolg ik de GR65 verder in zuidwestelijke richting. Het landschap is hier heel anders. Heel open met ondiepe dalen, met veel klein struikgewas zoals: brem, jeneverbes, hei en lage muurtjes gestapeld van plaatselijke stenen, die hier erg wit zijn. Al drie keer zag ik een slang wegschieten, de laatste kon ik wat beter bekijken: hij was zeker een meter lang. Ik heb niet zoveel zin meer om m'n slaapzak zomaar ergens neer te leggen na deze ontmoeting. De beheerster van de gîte, die vol is, regelt voor mij een plaatsje bij iemand 3 km verderop. De kamer is mooi, het bed antiek, de maaltijd goed. Zo goed en zo kwaad als het gaat hebben we een redelijke conversatie. Het gehucht heet Escayrac, ik krijg een mooie stempel, en de sleutel om de kerk te bekijken. Ik help met het doppen van de erwten en als ik om 21:30 uur ga slapen is het nog steeds warm buiten.

54^e dag, woensdag 15 mei. De volgende morgen krijg ik na het ontbijt nog een telefoonnummer mee voor m'n volgende overnachting, en als ik in het stadje Lauzarte ben, boven op de berg, ga ik voor het eerst reserveren voor een slaapplek. Ik ben welkom bij een Engels echtpaar, dat woont 'in the middle of nowhere' en tot het donker wordt, zitten we nog buiten te praten. Ad en Sjaan beloofden me zeeën van bloemen, en daar moet ik aan denken als ik een veld vol klaprozen zie. De brief die ik van hen kreeg, vlak voor m'n vertrek, vond ik zo mooi, dat ik hem overschreef in m'n dagboek.

Vandaag, donderdag 16 mei, op m'n 55^e wandeldag, heb ik maar een kort stukje, en al voor 12 uur wandel ik Moissac binnen, waar ik alle tijd heb om een 11^e-eeuws klooster, met bijpassende kerk, te bewonderen. Het is trouwens ontzettend heet, en ik ben blij dat ik vanmiddag niet meer hoeft te wandelen, want ik heb al een plaatsje bemachtigd in de gîte die boven op de heuvel ligt. 's- Avonds kom ik nog in gesprek met een Australische dame, en een Hollandse heer die een paar dagen eerder dan ik, vanaf Boxmeer aan zijn pelgrimstocht was begonnen.

56° dag, vrijdag 17 mei. De eerste 10 kilometer van vandaag lopen langs een kanaal dat veel lijkt op dat bij ons in Weert, waarlangs ik zo vaak heb hardgelopen. Er staan ook met platanen langs en er ligt een halfverharde weg. Als het bootje 'Nooit Gedacht' langskomt, heb ik zin om te roepen: 'ik ook niet!', maar de kajuit is gesloten en de eigenaar heeft meer aandacht voor de sluis. Ook hier zie ik weer veel Maria-blauwe vlinders en Janneke-rose bloemen. Ik hoop dat Janneke en Marijke het leuk hebben op pinkpop.

In het landschap, waar ik nu door loop, zijn maïs-opslagplaatsen van kippengaas, hoge duiventorens gemetseld op palen en windmolens te zien. Vanmorgen waaide het erg hard, vanmiddag was het bewolkt en broeierig en nu ik binnen zit regent het. De stenen in het landschap zijn tamelijk rond en vuistgroot, en worden afgewisseld met bakstenen en tegels, in de muren van huizen en schuren verwerkt. Ik slaap met dezelfde vrouw als gisteren op de kamer in een gîte in St. Antoine.

57° dag, zaterdag 18 mei. Het bleef de hele avond en nacht regenen en daardoor is het land 's morgens fris en schoon, maar de paden erg glibberig, en de vette klei blijft onder je schoenen plakken. Daarom maak ik een dansje in een plas voordat ik de kerk van Castet-Arrouy binnenga om de prachtige plafondschilderingen te bewonderen. Op de markt in Miradoux koop ik aardbeien bij een man die al 3x van Le Puy naar St. Jacques is gelopen, maar de GR20 op Corsica toch mooier vindt. Na een flinke klim kom ik in Lectoure, waar een bed voor mij staat bij de zusters van de voorzienigheid, maar voor een maaltijd moet ik de stad in. Wel heel anders dan de maaltijd in de gîte gisteren, waar we met 20 mensen van 5 verschillende nationaliteiten een gezellige, met wijn besproeide maaltijd genoten. De patron, die zelf het meeste dronk, z'n pet steeds schever zette, en z'n vrouw liet lopen, vertelde nog dat een pelgrim meer opbrengt dan een koe. Wel leuk.

58° dag, zondag 19 mei. Na een goede nachtrust ga ik al voor 8 uur weg door een glooiend landschap waar veel graan wordt verbouwd. Ik zie maïs, tarwe, gerst, rogge, zonnebloemen afgewisseld met velden vol erwten of knoflook, die je al van verre ruikt. En ik hoor een

wielewaal.

Het is grappig dat je sommige mensen dagen achter elkaar ziet, anderen maar even, van enkelen weet je de naam, van velen niet. Ik vind een plaats in een mooi oud huis, modern opgeknapt van binnen. Alle anderen die er slapen ken ik al van voorgaande plaatsen.

59° dag, maandag 20 mei. Nadat ik de volgende dag (pinkstermaandag) Condom heb bekeken, een kerk waarvan het timpaan ernstig aangetast is, en een kloostertegang, waar, in het midden een grote tent is opgehangen, is mijn volgende stop in Larressingle. Het is een klein dorpje waarvoor ik van de route moet afwijken. Maar ik word er dubbel voor beloond. Ten eerste is dit een heel bijzondere plaats waar de huizen tegen de stadsmuren in een kring staan rond de kerk en een hoge uitkijktoren. Ten tweede hangt in de kerk een collectebus met daarbij de boodschap dat iedereen, die 50 cent doneert in ruil daarvoor een spijker in een balk mag slaan. Wat een geweldig goed idee. Ik zou niet graag de spijkers tellen die er al ingeslagen zijn, want dan zit ik hier volgende week nog. Als ik het dorp verlaat, krijg ik ineens de Pyreneeën in zicht. Ik krijg er kippenveld van, niet omdat er sneeuw op ligt, maar omdat het zo'n

hangen grote w... De Gers, het gebied waar ik de komende dagen door loop, is licht glooiend en

heeft veel wijngaarden waar de GR soms dwars doorheen loopt. Ik zie een mooi Chateau en ook de gîte waar ik vanavond slaap is een oud wijnchateau. Nu woont er sinds 3 jaar een Hollands gezin en dat ontvangt pelgrims, groepen, scholen, ezels en paarden. Het laatste stuk loopt over een oude spoorweg (net als het eerste stuk morgen tot Eauze) en het is heel apart, soms een weg er onderdoor, soms erover, maar mijn weg blijft tamelijk vlak en tamelijk recht. Toch is het niet saai want er is van alles te zien aan flora en fauna. Ook een schitterend oud station, waar nu een woonhuis van is gemaakt. Maar de klok hangt er nog en boven de deuren van het tuinhuis hangen bordjes Hommes-Femmes.

Nog 1 week tot de Spaanse grens.

- ● -

60° dag, dinsdag 21 mei. De kerk van Eauze ziet eruit of hij een ijsmuts op heeft. Maar koud is het zeker niet. Na een onweer vannacht, met flink veel regen, is het om 9 uur alweer goed warm. Als ik de envelop naar huis heb gestuurd met daarin het verslag, de kaarten en de boekjes, die ik 'afgewerkt heb', is m'n rugzak weer iets lichter. Het parcours van de GR65 gaat vooral door wijngaarden en maïsvelden en zo nu en dan moet er

een wankel bruggetje worden overgestoken. In Manciet zie ik de eerste arena voor stierengevechten. Ik heb een boekje gekocht dat heet: Miam-miam-dodo, dat is kleutertaal in het Frans voor eten en drinken, zoiets als bikken en pitten. Het is voor het 5e jaar verschenen en is een heel handig hulpmiddel bij het vinden van een slaappleats. Vandaag ben ik te gast in Arblade-le-Haut en wordt samen met nog 3 dames ongelofelijk gastvrij onthaald. Het eten is een feest en het gesprek aan tafel geanimeerd. Ik krijg als aperitief een Floc d'Armanac, een specialiteit van deze regio. Heb ik al geschreven dat ik mijn onbekende zingende vriend heb ontmaskerd?

Het is een nachtegaal en met tussenposen volgt hij mij al vanaf België.

61^e dag, woensdag 22 mei. Vanmorgen ziet de wereld er somber uit en binnen een uur begint het te regenen.

De poncho gaat aan, en blijft aan tot ik na 5½ uur ononderbroken wandelen aankom in Aire sur l'Adour. Er is onderweg nergens gelegenheid om even te pauzeren, en als het regent ga je niet in het gras, of op een bankje zitten. Er staat er trouwens één onderweg met Jakobsschelpen erop, een koelbox met water en fruit erbij, een gastenboek en een standaard om een fototoestel op te zetten. Ontzettend lief! Een mooi bord erbij: ULTREIA.

Ook zie ik een grote eendenfarm, net als gisteren. De kathedraal van Aire is wel mooi, maar staat geheel in de steigers en is zonder verlichting en zonder zon erg donker, dus daar ben ik snel uitgekeken. Nu is het nog een uurtje naar mijn slaapadres, en al klimmend uit het dal van de Adour verlaat ik de vrij vlakke Gers en kom in de Landes. Vanuit mijn kamer heb ik een prachtig uitzicht, en als het nu nog net zo helder wil worden als maandag kan ik de Pyreneën zien. Hoewel het droog blijft, en de was lekker droogt op de wind, is er dezelfde avond nog onweer en de regen houdt aan.

62^e dag, donderdag 23 mei. Dus vertrek ik de volgende ochtend weer met de poncho aan. Ik vergis mij, en loop een stuk langs een route national. Ik kan je verzekeren, dat is niet leuk, en zeker niet als het regent. Maar na een tijdje kom ik via een prachtig meer weer op de GR65. Juist omdat het regent valt er over deze dag niet zoveel te vertellen, want je ziet veel minder. Toch geloof ik dat ik m'n eerste ooievaar zie. Ook zie ik regeninstallaties op wielen, die op deze wijze een veld kunnen beregenen dat halfroond is. Fragiele constructies die met meerdere personen verplaatst moeten worden. Als ik aankom in Azzacq-Amaziguet vind ik al snel het Centre d'Accueil, waar voor mij een bed staat, op een kamer samen met Jean Claude en Alain, die ik al ken van voorgaande

dagen. 's-Avonds aan tafel met 18 personen zijn er weer 4 nieuwe gezichten. De rest ken ik al. Dat is een leuk onderdeel van het pelgrimeren: in gîtes en chambre d'Hotes zit je vaak met veel pelgrims samen aan tafel en er valt altijd wel iets te delen, te vertellen. Net als vroeger thuis aan tafel. En zo leer je je medepelgrims kennen.

63^e dag, vrijdag 24 mei. Op vrijdag word ik pas echt wakker als mijn kamergenoot om 6:30 uur zegt: ik zie de Pyreneën. Dat betekent dat ik vroeg weg moet, voordat de hitte als een theemuts over mij heen zakt. Na 3 dagen van slecht zicht en regen liggen de Pyreneën weer in volle pracht te schitteren. Het blijft een prachtig schouwspel van licht en donker, sneeuw en steen. In het ochtendgloren varieert de kleur van oranje naar rose naar blauw. Om een uur of 12 is de hemel blauw. Alleen 'de vliegtuigen maken krassen op de vloer van de vogels', een kleuteruitspraak van mijn neef Bart-Jan. Vorige week bevatte het landschap veel cypressen en palmen, nu zie ik een boom met akelige stekels tussen de bladeren en op de stam, eucalyptussen en een boom waar Jakobsschelpen en drinkflessen aan groeien. Ik ontmoet een stel uit Rotterdam dat 5 weken heeft uitgetrokken voor de Jakobsweg van Cahors naar St. Jean Pied de Port. Hier zegt men: Ieder heeft z'n eigen ritme. Als ik aankom in Arthez de Bearn ga ik eerst naar de mairie waar ik 3 euro betaal voor een bed in de gîte en een stempel.

Aangekomen in de gîte, die tegenover het stadshuis ligt, kan ik zo gauw m'n naam niet vinden op de deur. Maar dat is geen probleem. De badkamer, waar ook het toilet is, moet gedeeld worden met 20 personen en dat zal morgenochtend wel een probleem worden. Er wordt volop gebouwd aan een sanitairblok, maar dat is nog niet klaar. Als ik in de stad het een en ander bezichtigd heb en een paar glazen wijn gedronken, merk ik dat er een kamer is voor mij alleen en een koude douche. Het is nu eenmaal niet altijd rozengeur en maneschijn. Maar ik ben tevreden met een dak en een bed. 's Nachts regent het, en ook de volgende dag kan bij vertrek de poncho al aan.

64^e dag, zaterdag 25 mei. Na een uurtje wordt het droog en dat blijft het. Ik zie 3 rennende reeën in de nog

lage maïs en na een kop koffie in Maslacq, waar ik een snelstromende Gave de Pan oversteek, begin ik aan een lange klim over een bergkam vanwaar ik weer een mooi uitzicht heb op wat voor me ligt. De bergen van de Pyreneën komen nu elke stap dichterbij. Bij

Sauvelade ligt een ontzettend mooi romaans kerkje, heel eenvoudig van vorm, korte, brede zijbeuken, waardoor het kerkje bijna rond lijkt, lichte kleuren, simpel ingericht, gewijd aan St. Jacques. Als ik aankom

in Navarreux kan ik informatie over de gîte krijgen bij het café, waar ik in gesprek raak met een Duitse man die daar werkt en veel weet over de Jakobsweg. Hij vertelt ook dat er elke avond een ontvangst is voor pelgrims. Er wordt dan een glaasje wijn geschonken en ervaringen uitgewisseld. Heel gezellig. De gîte bevindt zich in het arsenaal, vroeger het kasteel van de koning van Navarra. Het stadje is nog bijna geheel ommuurd met hoge wallen en ligt aan de Gave d'Oloron, een snelstromende rivier. Ook hier is weer een pelote-muur aanwezig, die zie je nu in bijna ieder dorp of stad. Hij dient voor een baskisch balspel, dat ik nog niet heb zien spelen.

Op zondag 26 mei, m'n 65° wandeldag, lukt het me om al voor zevenen weg te zijn. Als ik een aangereden egel met m'n stok aan de kant van de weg duw, schieten de tranen in mijn ogen. Zo'n lief beestje. Met zo'n smartelijke uitdrukking op z'n gezicht.

In deze streek groeien ontzettend veel margrietten en ook weer dadelpalmen. De stenen zijn rond, en deze worden ook gebruikt om muren te maken. De huizen hier hebben ongeveer dezelfde vorm als in de Lot, alleen groter, en met meer sierranden; erg mooi. Deze streek heet de Bearn en ligt in het departement Pyrenee-Atlantique.

Doordat ik zo vroeg weg was en vandaag een korte etappe loop, kom ik al voor 12 uur aan op m'n adres. Maar ik ben niet de eerste, en word met gejuich begroet. Ik krijg van de patron een hand waar mijn botten van kraken en mag me, met een drankje, bij de anderen op de veranda voegen. Omdat de vrouw nog bezig is met de huishouding, kunnen we nog niet naar binnen. Een voor een komen de gasten aangewandeld, en voor onze ogen speelt zich een landelijk spektakel af. Een van de vier honden jaagt onder veel gekakel de haan in de hanenbalken, de haan reageert zijn beschadigde ego weer af op de kippen. De varkens, die de dag in de wei doorbrengen, worden losgelaten op de voerbakken, die onder veel geslobber en gekrijs, onder het toezicht van de boer met z'n stok en z'n honden, snel leeg zijn, waarna de varkens met een paar stokbroden in hun nachtonderkomen worden gelokt, waar de grendel op gaat.

Om half 8 gaat de deur naar de eetkamer open, en dan ontvouwt zich daar voor de 25 gasten een nieuw spektakel. Na een aperitief genaamd kir, komt de soep op tafel, gevuld met knoflook, stukken aardappel, bonen en groenten. Ook de wijn komt in grote kannen op tafel en ik maak kennis met de regionale gewoonte om het laatste restje soep, vermengd met wijn, uit het bord te drinken. Niet slecht! Luid applaus. Daarna komen er schalen met omelet, dan volgt de gerookte ham, in dikke opgerolde plakken, (dezelfde ham die in kussenslopen aan het plafond hangt), daarna komen de schalen met gebraden kip, dan de groene salade, daarna de kazen en als desert roomijs. Dit alles begeleid door

brood en wijn, geserveerd door de patron en bereid door de vrouw.

Als wij kreunend van tafel rollen is het inmiddels half 11, een tijdstip waarop de meeste pelgrims al in bed liggen. (behalve Fabrice en Tristan die vannacht pas om 4 uur de kamer kwamen binnengeslopen). Deze nacht gebruik ik voor het eerst m'n oordopjes, want op de kamer voor 7 personen ligt er een ongelooflijk te ronken.

66° dag, maandag 27 mei. De volgende morgen is er om 7 uur ontbijt en als toegift staan er schalen met brood, kaas, fruit en gekookte eieren klaar op de veranda om ons lunchpakket samen te stellen, ongelooflijk, en dat avond aan avond. Nu begrijp ik waarom mevrouw zoveel tijd nodig had om het huishouden te doen.

De paden worden nu wat steiler, en vanwege de regen tamelijk glad, de bergen worden hoger en bovenop de hoogste berg van vandaag staat een kapel, annex schuilhut met tafel en banken, en dat komt goed uit, want het waait er erg hard en het regent ook.

Daarbinnen is het weer een gezellig treffen, maar we moeten weer verder, en als ik aankom in Ostabat-Asme ga ik in het café even wat drinken en ontmoet daar een paar jonge mensen uit Utrecht die de Ruta del Plata hebben gefietst en daar Ies en Lidia hebben gesproken. Leuk. Nog een klein stukje verder en de etappe van vandaag zit er ook weer op.

Morgen kom ik aan in St. Jean Pied du Port, mijn laatste dag in Frankrijk. Daar ga ik bij de post een doos halen waar ik alles in stop wat ik niet meer nodig heb, om die naar huis te sturen. Het is nu 27 mei 2002, de 29° ga ik de grens over.

- ☉ -

Dinsdag 28 mei, de 67° dag. St Jean Pied de Port is een plaatsje zoals ik er al zo veel beschreven heb, met een poort als ingang, vervolgens steil naar boven of beneden, afhankelijk van waar je vandaan komt. Ik kom hier van boven en nadat ik mijn klusjes heb afgewerkt, loop ik door verder naar beneden, door

smalle straatjes met middeleeuwse huizen naar de rivier, om vervolgens weer steil omhoog te stijgen naar Hutton, waar een gîte staat.

Onderweg maak ik een praatje met een paar boeren met een ontzettend lieve hond (border collie) Ik mag

hem meenemen, maar de hond blijft liever bij z'n baasje.

Even verder word ik getrakteerd op een indrukwekkend schouwspel van \pm 30 rondcirkelende gieren die boven mijn hoofd naar beneden komen scheren. Fantastisch!

68^e dag, woensdag 29 mei. Deze morgen kan ik nog net even in het dal naar beneden kijken voordat de mist en de regen mij opslokken.

Het blijft de hele dag koud en winderig (het waait!), het is net als de wandeling in Espot, die we 2 jaar geleden in de Pyreneeën maakten.

Na 5 uur klimmen staat er een steen met de tekst Navada, waaruit ik kan opmaken dat we Spanje binnenkomen.

Onder aan de pas staat een groot oud klooster, het knekelhuis (kan ook wat anders zijn maar dat kon ik niet lezen) van Karel de Grote, wiens leger hier verslagen werd, en een kerk met mooi glas-in-lood en een liefdevol Mariabeeld.

's-Avonds is hier een mis met pelgrimszegen, en dat is heel ontroerend. In het klooster is een enorme gîte, in een van de slaapzalen staan bouwstutten onder de balken, en 's nachts is het een gesnurk en geritsel en ge-loop, maar dankzij m'n oordopjes slaap ik goed.

69^e dag, donderdag 30 mei. Vanmorgen schijnt de zon al vroeg door de mistflarden heen, en het landschap is heel mooi, met smalle paadjes, hekjes, riviertjes, een steile afdaling. Het is net of alle stenen gekanteld zijn, en omdat het zo lekker gaat maak ik een flinke etappe en arriveer vrij laat in Trinidad de Arre, waar zich een mooie refugio bevindt in een klooster bij de brug.

Door twee mannen word ik naar binnen gelokt.

's-Avonds, tijdens het eten, maak ik kennis met Paolo uit Brazilië, die mij de volgende morgen trakteert op champagne bij het ontbijt, omdat hij dat lekker vindt.

Hij heeft niets speciaals te vieren, alleen dat elke dag op de Caruno een feest is.

70^e dag, vrijdag 31 mei. Dan loop ik de laatste 7 km naar Pamplona, waar ik een mooie kathedraal bezoek. Ik loop door de straat waar, in juli, de stieren en de machomannen rennen. Er is een standbeeld van en er is een straat vernoemd naar de schrijver Hemmingway, die deze stad met zijn stierengevechten en rennen beroemd heeft gemaakt.

In de kathedraal vind ik vooral het houtsnijwerk in het koor erg mooi.

Als ik Pamplona, via een aantal mooie parken en langs de hoge stadsmuren verlaat, zie ik in de verte al de berg met de windmolens staan. Voordat ik de top van deze bergrug met z'n honderden windmolens heb bereikt, ben ik wel een paar uur verder. Het uitzicht naar beide kanten is adembenemend, en er staat een mooi kunstwerk. Na een lange steile afdaling over ronde stenen kom ik in het dorpje Uterga waar een refugio zou moeten zijn, die we niet kunnen vinden. We lopen op dat moment in een groepje en worden aan het eind van het dorpje teruggeroepen door een man die een illegale herberg runt.

Uitgeprobeerd: Calimucha = cola met rode wijn. Het wordt 's avonds heel gezellig aan tafel, en het bed is prima.

Op zaterdag 1 juni, de 71^e dag, ben ik al om 7 uur weg en de eerste zonnestrallen komen door de wolken. In de dalen hangt nog mist, het heeft de hele nacht geregend.

Ik loop tussen de abrikozenbomen, op een pad bezaaid met slakken en mieren, enorm veel mieren. In de verte ligt een dorpje boven op een bergtop, en alles lijkt net een sprookje.

Boven in het dorpje loopt de route onder het stadhuis door, waar het heerlijk koel is, en er staan stenen bankjes.

In het volgende dorpje ligt op het dorpsplein een bron waar heerlijk water uitstroomt. Het is leuk om te zien hoe elke pelgrim die hier aankomt direct naar die bron toe rent. Er zijn hier veel riviertjes waarvan er een aantal droog staan.

Vanmorgen ben ik bij Puerta La Reina de Rio Arga overgestoken. Nu ben ik in Estella de Rio de Ega. In Estella is de refugio overvol, maar ik heb nog een plaatsje.

De kerk is prachtig versierd vanwege een communiefeest morgen.

In de straten dansen kinderen op muziek van fluiten die klinken als doedelzakken.

Op de 72^e dag, zondag 2 juni. Worden we al om 6 uur wakker gemaakt door een bel. Dit wordt gevolgd door gezang van mannen met gitaren. Dit alles ter gelegenheid van het communiefeest.

Ook in het dorpje Los Arcos is het feest; er komt een processie door de hoofdstraat met witte bruidjes voorop, gevolgd door een priester, die zo nu en dan met wierook een aan de kant opgesteld altaar zegent, van balkons regent het bloemblaadjes, uit de luidsprekers klinkt gezang. Ook de kerk staat wagenwijd open, en binnen is de kerk vol met goud en beelden, een beetje te veel naar mijn smaak. Nog kilometers verder hoor ik de muziek en de klokken, want het is gaan waaien uit het oosten.

In het westen voor mij ligt een dorp op een heuvel waar ik in 2½ uur naar toe loop.

De mooie kerk is dicht, en achter de heuvel ligt Rio del Torres, waar ik mijn overnachting wil maken. De refugio is vol, maar ik mag mijn matras in de hal leggen.

Later op de middag begint het te regenen met onweer, het water stroomt als een beek door de straten, en ook de hal van de refugio loopt onder. Dat wordt dweilen. In het restaurant bestel ik een fles wijn extra voor onze tafel ter gelegenheid van vaders verjaardag, en we zijn het er met z'n allen over eens dat de wijn die vanmorgen uit de speciale pelgrimsbron stroomde (water) óók erg lekker was. Deze bron bevindt zich aan de muur van een van de grootste wijnproducenten in deze streek, en ernaast hangt een uitnodiging aan alle pelgrims, want wijn is de brandstof voor de pelgrim.

De kerk wordt speciaal voor de pelgrims om 7 uur geopend en dan krijgen we een stempel en kunnen de mooie Moorse koepel bewonderen en het bijzondere kruisbeeld. De kerk is heel eenvoudig, klein en rond met rondom stenen bankjes in de muur verwerkt. Het enige wat er in staat is een altaar.

Een van de pelgrims zingt heel mooi, en ik krijg weer eens kippenvel.

Hoewel het heel gezellig wordt als een groep van 20 Mexicanen begint te trommelen en te zingen, ga ik toch maar slapen, want om 6 uur is bijna iedereen wakker, en kun je met die stapelbedden toch niet meer slapen.

- ● -

73^e dag, maandag 3 juni. Als ik onderaan het dorp nog even omkijk, zie ik de zon net achter de kerk opkomen.

De route in de morgen is erg mooi, en ik loop door een groen dal met veel vogels en wijngaarden.

In de namiddag, vanaf Viana is het minder mooi, en dat zal zo blijven tot na Navarette, de volgende dag.

In Logroño steek ik de Rio Ebro over, loop de pelgrimsherberg waar men al in de rij staat te wachten voorbij, en vind een Hostal met een kamer voor mij alleen. Met wc en douche, even privacy.

74^e dag, dinsdag 4 juni. Na een goede en lange nachtrust probeer ik aan de goede kant Logroño te verlaten. Dat valt niet mee, en dankzij de Spaanse lessen van Marie-Carmen voel ik me niet helemaal verloren in Spanje.

Na een door mij gestelde vraag, volgt een waterval van woorden, waarvan ik ongeveer 1/3 begrijp. Naar de rest moet ik raden. Een Spaanse dame ziet dat ik verkeerd ga, en loopt een stukje met me mee. Het gesprek wil niet vlotten, meestal knik ik maar ja, maar als ik merk dat ze een vraag heeft gesteld, moet ik antwoord geven. Via een betonnen pad, met acacia's, bankjes en cipressen kom ik bij een groot recreatiegebied met een stuwmeer, visvijvers, BBQ en picknicktafels.

Vlak voor Navarette staat een ruïne van een oud pelgrimshospitaal. (de poort ervan staat aan de andere kant van het dorp als ingang van het kerkhof.) In het dorpje

zelf staat een herberg met mooie bogen en een keien plaveisel, en een kerk waar voor €1.- het licht aangaat.

Nu volgt een stuk langs de N120 en veel pelgrims hebben hier van stukken hout en takjes kruizen in het hekwerk gevlochten. Er staat een torenhoge stier op de heuvel, en we zitten hier in de Rioja.

Rioja is de naam van deze streek, genoemd naar een rivier, maar ook de naam van de wijn die hier vandaan komt.

Toen Edwie mij die wijn voor het eerst liet proeven, werd ik er meteen verliefd op. Hij wordt gemaakt van een oude druivensoort en rijpt minstens 2 jaar op eiken vaten.

Waar vroeger het klooster San Anton stond hebben pelgrims langs het pad steenmannetjes gemaakt. Er staan er wel duizend, en ik toon m'n goede wil door een omgevallen mannetje weer nieuw op te bouwen.

Al een aantal weken zie ik langs de kant van de weg Bernagie bloemen bloeien, maar hier zijn de planten enorm groot en overvloedig aanwezig. Ze staan in mijn Bach-bloesentheorie boek voor doorzettingsvermogen.

De grond is hier echt terracottakleurig en er dan ook menig aardewerkfabriek.

Voor één ervan liggen amfora's zo groot dat wij er met z'n zessen in zouden kunnen slapen.

In Nájera staat naast het klooster een refugio waar ik een welkomstdrankje krijg aangeboden.

Even later begint het vreselijk te regenen met onweer. Het licht valt steeds uit.

Na de bui bezoek ik het klooster met kerk, en kijk mijn ogen uit op het fijn uitgewerkte beeldhouwwerk in de bogen van de kloostergang, het lijkt wel kant.

75^e dag, woensdag 5 juni. Omdat het vanmorgen weer regent vertrekt iedereen met poncho aan, en het blijft gieten tot ik in Santa Domingo de la Calzada aankom. Voor het eerst zijn mijn schoenen ook van binnen nat. Ik was te optimistisch en had m'n gamashen niet aangedaan.

In Sta Domingo de la Calzada bezoek ik de kerk met museum in het klooster. Deze kerk is beroemd omdat er zich een kippenhok in bevindt, maar ik vind vooral het houtsnijwerk in het koor en een drieluik van een Vlaamse schilder mooi.

Na een goede maaltijd loop ik door naar Grañon waar een refugio in/naast/boven de kerk is, en mijn wasgoed hangt nu te drogen in de klokkentoren. Na de gezamenlijke maaltijd van linzen en rijst, vergezeld door een gebed van de pastoor, is er nog een bijeenkomst achterin de kerk. Op de tafel staat een grote kist met geld. Daarbij hangt een briefje met de volgende boodschap: geef zoveel je missen kunt, neem zoveel je nodig hebt. Geweldig! De vrijwilligers die hier werken zijn engelen.

76^e dag, donderdag 6 juni. Op deze morgen, als ik aankom in Belorado, waar ooievaars nestelen op de kerk, doe ik eerst boodschappen voor een picknick op het plein, tot het begint te regenen en dan verhuis ik

naar de overdekte galerijen rond het plein. Daar heb ik een leuk gesprek met Stewart uit Schotland.

Soms ben ik net een wandelende toren van Babel, maar ik ben blij dat ik zo veel talen spreek, want alleen op deze manier kun je je gevoelens delen met andere pelgrims. En als je alleen bent, is dat heel belangrijk.

Ik bel naar Paul, omdat we vandaag 25 jaar getrouwd zijn, en ik bel naar vader, omdat het alweer een week geleden is. In de refugio zie ik weer een aantal mensen die ik al een week niet heb gezien, en om tien uur gaat de lamp uit.

Op de 77^e dag, vrijdag 7 juni is het droog, maar erg koud, de zonsopgang is mooi, maar naarmate ik hoger kom, wordt het kouder en gaat het steeds meer waaien. Boven aangekomen, op een hoogte van 1040 meter, heb ik een geweldig uitzicht op een besneeuwde berg, en verder loop ik over de bergkam van de Montes de Oca. Ik heb het niet meer zo koud gehad sinds de Aubrac, en dat is alweer een maand geleden. Gelukkig heb ik m'n dikke fleece-vest nog in mijn rugzak.

Na het dalen en klimmen kom ik op een soort plateau, waar ik 6 gieren zie, en een prachtig uitzicht op Burgos heb.

Ook de afdaling is mooi, met veel bloemen, maar dan komt een stuk van ± 10 km door industriegebied en buitenwijken. Als ik langs een voormalige stortplaats loop begint het te gieten.

Stewart kan het mooi zeggen: 'Margaret, was jij ook in het veld toen de hemel zich opende?'

Voordat ik m'n poncho aan heb (en dat gaat tegenwoordig heel snel) ben ik al doorweekt. Het blijft met tussenposen regenen, en als ik aankom in de refugio blijkt er niet veel gelegenheid om de spullen te drogen.

Het is schitterend: kaal, bloemen, stenen, graan, leeuweriken, kraanvogels, velden vol klaprozen en 6 gieren in de lucht. Het waait uit het westen, waar je echt 5 uur lang tegenop moet boksen.

In een vallei ligt een dorpje, en daarna gaat het verder door een breed dal.

Na de ruïne van het klooster van St. Anton ligt, aan het eind van een lange met bomen omzoomde weg, Castrojeriz tegen een heuvel, met daar bovenop een burcht.

- ☉ -

Op maandag 10 juni, de 73^e dag worden we om 6.00 uur wakker gemaakt

met kerkgevang, even later gaan de lichten aan en de ramen open met de boodschap dat om 6.30 de koffie klaar staat. Met zachte drang wordt iedereen zijn bed uitgejaagd en het is de bedoeling dat om 7.15 uur iedereen het pand heeft verlaten. Er is trouwens ook fruit en stapels koekjes, en de bijdrage is vrijwillig. Direct na de Romaanse brug begint een forse klim naar de meseta, en het uitzicht is overweldigend. In het eerste dorp drink ik koffie en ontmoet ik Arie, die met Robert de tocht loopt.

De 78^e dag, zaterdag 8 juni ben ik eigenlijk van plan een dag extra in Burgos door te brengen, maar voordat de toeristeninformatie open is, heb ik de helft al gezien, en besluit toch maar verder te lopen.

In de stad Burgos staat een schitterende kathedraal met mooie opengewerkte torens, met veel beeldhouwwerk. Van binnen valt het een beetje tegen, vooral doordat er in Spanje zoveel hekwerken in kerken staan.

Er wordt momenteel gerestaureerd, en veel delen zijn afgedekt. Er staan nog een stuk of 4 kerken in deze stad, en op allemaal nestelen ooievaars. In een klein straatje, waar de plaatselijke bevolking haar inkopen doet, staan bakken vol met levende slakken. Ze kruipen er aan alle kanten uit, maar komen niet ver, want ze zijn zo langzaam.

Bij het verlaten van de stad kom ik weer langs het feestterrein waar gisteren Sacramentsdag werd gevierd. De enorme bende is al iets verminderd.

Na al dat gedrentel in de stad heb ik niet veel zin om nog ver te lopen.

In Tardajos vind ik een pension, waar ik de rest van de middag lekker wat rondlummel.

De 79e dag, zondag 9 juni is het ontzettend koud, want het heeft vannacht gevoren.

In het dorpje Rabé de las Calzadas klinkt het geluid van de Big Ben uit luidsprekers vanuit de kerktoren.

Je weet niet wat je hoort. Veel klokken in Spanje klinken vals, maar dat klinkt toch beter dan dit.

Daarna komt een langzame klim naar boven, en daar aangekomen zie ik een enorme vlakte met hier en daar een verhoging. Dit heet Meseta, de gemiddelde hoogte is 850 meter.

Arie loopt met een eenvoudige metalen wichelroede die feilloos de weg aangeeft, en een ouderwetse rugzak van 5 kilo.

Zijn credo is: halveer je bagage en verdubbel je budget. In het plaatsje Obadillo staat een prachtige Gotische gedenkpaal, en een Refugio waar ik een lange pauze houd, met eten en wijn, en waar ik een aantal interessante mensen tref.

Daarna loop ik verder lang het kanaal van Castillo, dat net zo goed in Nederland had kunnen liggen.

Riet, kikkers, zwaluwen en de karekiet zijn alle aanwezig.

Het eindpunt voor vandaag is Fromista, en in deze kleine stad, met maar liefst 3 kerken, tel ik 11 Nederlanders.

Op de 74^e dag, dinsdag 11 juni slaat de klok van de dichtsbijzijnde kerk een uur te weinig en daardoor ben ik pas om 8 uur op weg. De waterleiding in het dorp is uitgevallen, dus ik ga zonder water op pad. De weg voert langs een kleine rivier en er zijn veel irrigatiekanalen in dit gebied.

Ik bezoek de vroeg-gotische kerk in Villalcazar de Sirga en loop langs de saaie N120 verder naar Carrion

de los Condes waar ik een slaappleats vind het klooster van St. Clara.

Aan het eind van de middag vind ik na het boodschappen doen een mooi plekje in het park bij de rivier, en ook vanavond ga ik vroeg slapen. Deze hitte kost energie!

Woensdag 12 juni, de 75^e dag, begin ik wel op tijd. De weg is lang en tamelijk saai. Ver naar het noorden zijn de Picos de Europa te zien, en dat geeft wat afleiding. In Ledigos is een herberg gemaakt van adobe, net als de rest van het dorp. Het verschil met baksteen is dat adobe in de zon gebakken is, en daarom ieder jaar opnieuw met leem bestreken moet worden, anders valt alles uit elkaar.

Het wordt een luie middag, het enige dat we moeten doen is onze stoelen telkens opschuiven naar de schaduw. Het waait flink en uit de populieren waaien pluizen, die er uitzien als sneeuw.

De jongen met de dwarsfluit is er ook.

Op donderdag 13 juni, de 76^e dag is de eerste halte Sahagun, en daar is het vandaag feest; vanavond rennen hier de stieren door de straten, om daarna aan spiesen geregen te worden. Ik besluit dat ik dat niet wil zien, en na een maaltijd op het grote plein verlaat ik deze plaats via een oude brug richting Calzada del Coto waar een refugio staat.

Aan het eind van de middag begint te waaien, maar de regen zet niet echt door, en het blijft warm.

Vrijdag 14 juni, de 77^e dag begint weer met dezelfde lange rechte saaie weg. Pas in El Burgo Ranero gebeurt

er iets leuks. De bankjes voor de kerk, die in de schaduw staan, zijn gemaakt van grenenhout en een Duitser die naast mij zit blijft met zijn blouse plakken in wat hij 'Dreck' noemt. Hij doet verwoede pogingen met een papieren zakdoekje, maar ik weet wel beter. Even over 11 komt er een man aanscheuren op zijn fiets. Hij vertelt in half Duits/half Spaans dat hij de pastoor is van deze parochie, elke dag om 11 uur is er

een mis en er is een heel goede pelgrimsherberg in het dorp. Daarna maakt hij een zegenend gebaar in onze richting, mompelt iets over pelgrims, en rent de kerk binnen om de klok te luiden.

Gesterkt door deze ervaring begin ik aan de laatste 13 km van deze dag, die ondanks de zegen erg zwaar vallen.

Hoewel er zo nu en dan wat lagunes langs de weg zijn, blijft het saai. Alleen een ooievaar in de vlucht geeft enige afleiding, samen met het geluid van een karekiet en kikkers, die nog niet weten wat hen boven het hoofd hangt.

In ieder dorp waar ik langs kom, zijn meerdere ooievaarsnesten te bewonderen. Ze hebben een voorkeur voor kerktorens, maar ik heb ook al nesten gezien op telefoonpalen en schoorstenen.

Het eind van deze etappe ligt nu voor mij in Reliegos, waar onder aan de heuvels bodega's liggen, opslagplaatsen voor wijn en voedsel, en waar de ruïne van een Romaans klooster nog een enorme kracht uitstraalt.

Het is nog steeds erg warm, vooral op de slaapzaal.

De wandeling op de 78^e dag, zaterdag 15 juni, geeft alweer iets meer variatie te zien, maar al snel zit ik in de voorsteden van León. De laatste dagen heb ik mij geërgerd aan de geldverspilling van lukraak geplaatste luxe picknickplaatsen zonder schaduw, en de vernieling ervan. In het plaatsje Arcahueje weten ze hoe het wél moet.

Schaduw en een kraan, 2 bankjes gezellig tegenover elkaar, boven aan een helling.

Ik spoel m'n voeten, deel kersen uit, en rust.

Uitgerust begin ik aan het laatste stuk naar León. Ik zou een verslag van 6 bladzijden kunnen schrijven over deze stad, maar ik volsta met de boodschap: als je in de buurt bent, ga er heen!

Ik ben blij dat ik een hostel heb gevonden waar ik 2 nachten blijf, zodat ik genoeg tijd heb om alles te bezoeken: de kathedraal, de kleine straatjes, de promenades, de stadsmuren, de basiliek, de musea etc. etc. De thermometer geeft 38° C. aan. Op het moment dat ik dit zit te schrijven (Zondag 16-6) hoor ik van overal gejuich; ik denk dat de Spanjaarden weer een stapje dichterbij het kampioenschap voetballen zijn gekomen.

Met Constant-in het buitenland

Wellingborough

Op vrijdag 10 mei 2002 vertrok ik per trein vanuit Baarn naar Schiphol, waar ik bij de balie van KLM/UK mijn bagage liet inchecken. Om 10.10 uur vertrok het vliegtuig naar Londen/Stansted, waar het om 10.10 uur (Engelse tijd) landde. Na aankomst op die luchthaven gingen we per bus naar Wellingborough (Engeland) met tussenstop in St. Ives voor de koffiepauze. Er was nog een beetje tijd voor bezichtiging van het stadje.

Bij aankomst in Wellingborough werden we bij onze overnachtingsadressen afgezet. In de middaguren was iedereen vrij. Om 18.00 uur begonnen we aan de Friendshipwalk met vooraf diverse toespraken.

Er werd over rustige wegen en bosrijk gebied gewandeld. Onder de vele honderden wandelaars, waren veel kinderen. In het Redwell Leisure Centre was een rust- en controlepost ingericht.

Op zaterdag 11 mei gingen de wandelaars op de 42 km om 7.30 uur van start. Al gauw na de start betraden we de bossen van Castle. Er waren echter veel verharde voetpaden met aan weerszijden campings. Via Embankment verlieten we de wandelstad Wellingborough. Even later staken we rivier de Nene over en kwamen via The Cottage in het Irchester Country Park terecht. In Irchester was de controlepost in de Parsons Hall.

Na deze controle vervolgden we de weg via Fardish Road naar Fardish, waar de watertoren opviel. Rondom Wollaston liggen veel weilanden, maar ook vallen hier de geelgekleurde koolzaadvelden op. Poplars Farm en Well Lay Plantation waren verder aandachtspunten op de route, tot we in de dorpskerk van Bozeat onze rustpost hadden, waar het heerlijk toeven was.

Na de pauze liepen we eerst langs boerderijen tot Easton Maudit, daarna moesten we over diverse hekken klimmen om via weilanden in Grendon te komen. Na Grendon liepen we vooral over graspaden tot aan Whiston.

In de buurt van Whiston kon, als attractie, in een plas karper worden gevangen. Deze kon men dan laten wegen, wat een spectaculair schouwspel was.

Op vrijdag 24 mei reisde Constant met een wandelgezelschap naar Diekirch. Een reisbus van 'Van Dongen Reizen' vertrok om 8.00 uur vanaf het Jaarbeursplein in Utrecht en haalde in Nijmegen bij het station ook nog wat wandelaars op. Via Venlo ging het verder naar Maastricht en amper in België werd gestopt voor een lunch in een wegrestaurant. Over Stavelot en Saint Vith werd Diekirch, in het Groot Hertogdom, bereikt. Hier werden de startkaarten opgehaald. Daarna werd het gezelschap naar Vianden gereden waar in hotel 'Berg en Dal' voor overnachting was geboekt.

Hierna vervolgden we de weg in de noordelijke richting naar Ecton. Wederom liepen we langs weilanden tot Earls Barton, waar een verzorgingspost was. Na het verlaten van deze post liepen we naar Great Doddington en vandaar richting Wellingborough. Voor we daar aankwamen was er nog een laatste verzorging bij The Royal Oak.

Het was de hele dag goed wandelweer.

Op zondag 12 mei startten de wandelaars op de 42 km om 7.30 uur. We wandelden door winkelstraten en later via Hardwick Road in de westelijke richting om dan bij Redwood Leisure Centre te komen, waar de verzorging was. Na de verzorging wandelden we o.a. richting Great Harrowden en Finedon. Na Finedon wandelden we aanvankelijk over graspaden, maar niet lang daarna liepen we door een industriegebied.

Daarna is het dan weer een mooie afwisseling van boerderijen, koolzaadvelden en weilanden. Plaatsjes als Pytchley, Orlingbury en Little Harrowden liggen verspreid tussen de landerijen.

Mears Ashby en Wilby zijn de laatste plaatsjes die we aandoen voor we terugkeren naar Wellingborough. We doorkruisen het stadje en lopen tenslotte langs het water naar de finish.

Het was een mooie wandeltweedaagse met veel afwisseling. Het was bovendien goed wandelweer. Er gingen van start 5784 wandelaars. Om 17.00 uur vond de prijsuitreiking plaats. Er werden aan diverse groepen groepspremieën uitgereikt o.a. aan 'Jago Travel' en de groep 'Bavelaar'. Ook werden European (Master)-wallker-prijzen uitgereikt. **Op maandag 13 mei** verlieten we om 9.30 uur de wandelstad. Enige tijd volgden we de autosnelweg in zuidelijke richting tot Cambridge, met koffiepauze in Huntingdon.

Cambridge is de universiteitstad met veel colleges (spreek uit: kollidjiz). In die stad verbleven we enige tijd. Daarna vervolgden we de busrit naar de luchthaven Londen/Stansted, waar we om 17.35 uur per vliegtuig van de KLM/UK vertrokken. Om 19.30 uur kwamen we op Schiphol aan.

Diekirch

Zaterdagmorgen kwam de bus al om 6.45 uur voorrijden en vertrok men naar Diekirch voor de start van de Tweedaagse wandelmars. Na het startschot om 7.00 uur wandelde men eerst door de winkelpromenades waarna aan het klimwerk werd begonnen. Het leger was present voor verzorging van de wandelaars, dus hieraan mankeerde dan ook niets! Het knusse weggetje van Fouchren naar Vianden is ontworpen voor de wandelsport en zonder problemen arriveerden de wandelaars dan ook op het parkeerterrein in Vianden waar een verzorgingspost was ingericht. Vianden is een prachtig stadje gelegen in een dal. Het

gerestaureerde kasteel uit de 11^e eeuw ligt indrukwekkend op de rotswanden en overheerst de omgeving. Voor de wandelaars was wat klimwerk voorzien en al doende bereikte men Brandenburg voor een nodige opfrissing. Daarna werd enige tijd langs het heerlijk kabbelende beekje de Sûre gewandeld. Via het grote

viaduct bij Erpeldange, en nog wat klimwerk met verzorging, werd de finish in Diekirch gehaald. Per bus ging het gezelschap daarna terug naar Vianden voor de overnachting.

Zondagmorgen werden ze weer opgehaald voor de tweede wandeldag vanuit Diekirch. Nu werd begonnen met een traject langs de Sûre, waaraan veel campings liggen. Na het verlaten van de rivier, wandelde men over kronkelige wegen met zo nu en dan ter afwisseling een bospaadje. De eerste verzorgingspost van vandaag lag in een weiland bij het plaatsje Folkendange. Luxemburg kent heel veel prachtige plekjes om te wandelen, het is daarom ook moeilijk om hoogtepunten tijdens een tocht te vermelden. Laten we het voor vandaag houden op de omgeving van Beaufort, ook bekend als

'klein Zwitserland'. Na nog enige omzwervingen door de streek werd teruggekeerd in Diekirch en zat de Tweedaagse er weer op, waaraan zo'n 8000 wandelaars deelnamen, waarvan de helft uit Nederland kwam. De weersomstandigheden waren goed.

De nacht werd doorgebracht in het hotel te Vianden.

Op maandag brachten we nog een bezoek aan het kasteel van Vianden. Dit prachtige paleiskasteel is één van de grootste en mooiste feodale residenties in Europa. Het is in een tijdsbestek van zo'n 300 jaar tussen 1100 en 1400 gebouwd op de fundamenten van een Romeins kasteel en Karolinger refugium. Tot de 15e eeuw was dit kasteel de residentie van de graven van Vianden, die een goede verstandhouding hadden met het hof van de Duitse Keizer.

Graaf Henri I, die in het kasteel leefde tussen 1220 en 1250 en was getrouwd met een lid van het Franse Koningsgeslacht: een Kapetinger. In 1417 werd het graafschap met het kasteel vererfd aan de jongste tak van het Duitse Huis Nassau. Vanaf 1530 werd ook het Franse Vorstendom Oranje aan het Duitse geslacht

Nassau verbonden. En zo gebeurde het dat in 1820 onze eigen Koning Willem I van Oranje-Nassau hier de heerschappij kon voeren. Het kasteel bleef tot 1977 in bezit van de Groot Hertogelijke Familie van Luxemburg en is nadien eigendom van de staat geworden. In de laatste decennia zijn heel veel restauratiewerkzaamheden uitgevoerd. Het kasteel van Vianden behoort tot de belangrijkste monumenten van Europa.

Na het bezoek aan dit kasteel werd aan de thuisreis begonnen. Nu reden we over Clervaux naar België en voor we terug kwamen in Nederland werd nog even gepauzeerd in een wegrestaurant bij Luik. Na een tussenstop in Nijmegen kwam het gezelschap om kwart over 6 aan in Utrecht.

OLAT-LUSTRUMTOCHT OP 1^E PINKSTERDAG, 19 MEI 2002, TE EERSEL.

Door Piet Royackers

Ik reed 's-morgens met de auto naar Eersel om deel te nemen

aan de Lustrumtocht ter gelegenheid van het 35 jarig bestaan van de OLAT. Het was uitstekend wandelweer. Om ongeveer 8.10 uur startte ik vanuit zaal 't Vierspan' op de middellange afstand van 22 km. Het is een prachtige omgeving in en rondom Eersel. Vooral in het oude centrum met z'n vele terrasjes is het heerlijk toeven.

We kwamen ook door het oorspronkelijke Grenspark De Kempen, een uitgestrekt heidegebied met vennen, moerassen en stuifduinen, hoofdzakelijk ontstaan door plaggenbemesting. Grazende kudden schapen en koeien verhogen de vruchtbaarheid van het gebied.

Sinds 1930 werd dit deel van de Kempen aangeplant met spar en lariks, welke houtsoort gebruikt wordt als stuthout voor de mijnen. De houtproductie nam daarvoor sterk toe.

In 1993 werd hier een kaalkap uitgevoerd om de zeer waardevolle jeneverbessenstruiken te redden. Een van de laatste jeneverbessenstruiken, die op de beschermende rode lijst staan. Door de kaalkap komt er meer lucht en ruimte, waardoor de struiken zich beter kunnen ontwikkelen. In het dichte bos is deze struik, door zijn

langzame groei, ten dode opgeschreven. Opmerkelijk in het Grenspark is het zwak golvende landschap. Enkele lagen dekzandruggen doorsnijden het gebied. In de stuifzand complexen zitten verschillen van soms wel 2 meter. Zij ontstonden tijdens de twee laatste ijstijden, dus ver voor onze jaartelling. Hierdoor veranderden de klimaatsfactoren die we nu kennen.

In het begin van de 20^e eeuw kwam hier ook de nachtzwaluw nog veelvuldig voor. Daarna liep de populatie sterk terug, (vooral door de intensieve landbouw en toenemende recreatie verdween de nachtzwaluw meer en meer uit deze streek) maar sinds 1950 blijft deze stabiel. De nachtzwaluw is erg gesteld op rust en is zeer schuw. Zij zijn vooral 's-avonds en 's-nachts te zien. De karakteristieke snorrende zang is wel tot op 2 km afstand te horen. Ook de havik komt in de uitgestrekte bosgebieden, en in het cultuurlandschap voor. Het is een echte standvogel en blijft ook 's winters in het broedgebied. Ze broeden in het hoogopstaand naald-, loof-en gemengd bos. Dat houdt ook verband met de jachtwijze van deze roofvogel. Zij kunnen snelle verassingsaanvallen vanuit een hinderlaag uitvoeren. Deze tactiek is alleen mogelijk in landschappen met veel dekkingmogelijkheden. Zij jagen vooral op vogels, konijnen en muizen. Een ander, hier veel voorkomend

diertje, is de eekhoorn, een dagdier, dat vooral 's-morgens voor zonsopgang te zien is. Hij houdt overdag rustperiodes en gaat vroeg slapen. De eekhoorn kan enorme sprongen maken van de ene naar de andere boom. Het dier is daar zeer behendig en snel in. Als de eekhoorn van boven in de boom naar beneden wil doet hij dat altijd met de kop naar beneden. Het is ook een goede zwemmer. De eekhoorn is niet echt een gezelschapsdier en heeft een sterk territoriaal gedrag. Naast een hoofdnest heeft het beest verschillende speelnesten. Zoals ik aan het begin van mijn verhaal al zei, is het in het Grenspark zeer mooi, met veel bossen en prachtige landerijen.

Aan het einde van deze wandeldag ging ik me bij de finish in cafézaal 't Vierspan te Eersel afmelden. Zeer voldaan over deze mooie wandeldag reed ik met de auto weer terug naar Nuenen. Thuis gekomen was het de beurt aan Teuntje, de hond. Met hem ben ik nog op en neer naar Stiphout geweest. Kocht daar voor mezelf een ijsje en liep toen door de bossen weer terug naar Nuenen. Bij elkaar had ik vandaag zo'n 34 km gelopen. Deze retourtocht van Stiphout naar Nuenen heb ik echter niet meegeteld in mijn wandelboekje omdat die niet georganiseerd was. Tot een volgende keer maar weer!

Wandelen op het Noaberpad - LAW 10.

Piet en Janny Jansens

Vervolg OLAT-Nieuws van maart 2002

Woensdag 1 augustus 2001

12^e etappe

GLANERBRUG – DEN BRAAM (BUURSE) 18 km

Na een beetje puzzelen zijn we er uit gekomen. Vanaf de camping in De Lutte rijden we naar Glanerbrug ten oosten van Enschede. In een buitenwijk laat ik Janny en Castor met de rugzakken achter op een kinderspeelplaats en rijd door naar de buurtschap Den Braam bij het dorp Buurse waar de auto geparkeerd wordt. Terug is het een klein uurtje fietsen en gelukkig is het nog steeds droog, al is het wat meer bewolkt geworden. Als Piet terug is gaan we gezamenlijk op pad de Broekheenseweg op. We wandelen tussen de weilanden door vlak naast de Nederlands – Duitse grens en gaan over het viaduct van de nieuwe A-35 die zuid om Enschede de nieuwe snelweg naar Munster is. Bij boerderij 'Het Spijk' gaan we de Spiksweg op en volgen daarna de Glanerbeekweg naar het Aamsveen.

Het Aamsveen. In de gids wordt gewaarschuwd dat dit natuurterrein bij nat weer moeilijk toegankelijk is en er is een alternatieve route aangegeven. Omdat het al een tijd droog is geweest, gaan wij het oude hoogveen-gebied in en worden er stil van. Wat is dit een schitterend gebied!! Na duizenden jaren staat de groei van het hoogveen praktisch stil en groeit het op veel plaatsen dicht, met vooral berken. Manmoedig wordt met kunst- en vliegwerk iets van de natuurlijke rijkdom hersteld. Enkele jaren geleden is men begonnen met het verhogen van het waterpeil wat gebeurt doormiddel van

het aanleggen van dammetjes tot op één meter hoogte, waarbij het gebied wordt verdeeld in compartimenten en ervoor gezorgd wordt dat de waardevolle veenmosvegetatie niet kan verdrinken, maar ook het terrein niet kan uitdrogen. Wij zijn er dankbaar voor dat er nog instanties zijn die deze natuur instant houden.

Als we verder gaan begrijpen we waarom er een alternatieve route is aangegeven, het is nu al moeilijk om er door heen te komen.

Je voelt het veen onder je bewegen en als je even stil staat dan komt er een plasje onder je voeten. We zoeken de stevige graspolletjes uit om overheen te lopen en we moeten regelmatig via uitwijkpaadjes verder want we willen voorkomen dat over een paar eeuwen een paar veenlijken met de rugzakken nog om, worden opgegraven waarvan men vermoed

dat ze in de 21^e eeuw het Noaberpad aan het wandelen waren. Sommige paadjes zijn helemaal overwoekerd met 'menshoge varens' waar we ons tussendoor worstelen.

Zo gaan we verder door dit prachtige gebied pal op de grens met Duitsland. Grenssteen 845G is op een gemetseld plateau gezet om niet verder in het veen weg te

zakken en is voor ons een mooie plek om de thermosfles met koffie te voorschijn te halen. Tijdens de koffiepauze kijken we voorzichtig rond want in dit gebied schijnen veel slangen voor te komen, met vooral de adder als gevaarlijke bewoner. Wij zien er geen rondkruipen, zelfs geen ringslangen die we anders toch

wel eens zien zwemmen in een ven. Ook het andere wild, zoals reeën, laat het afweten. Waarschijnlijk hebben ze de hond al geroken.

De Horsterveldweg is een lang fietspad door de Zuider Eschmarke, we kruisen het Lappenpad en de Allemansveldweg en wandelen een buitenwijk van Enschede binnen. Wat een verschil met de totale rustige omgeving waar we uitkomen. Tussen een aantal grote grauwe flats door (was er nou echt niet een wandelpaadjie buiten de wijk om? Het antwoord is nee, ook op de stafkaart is geen weggetje te ontdekken!) gaat het Noaberpad een stuk samen op - tot aan het Natuurvriendenhuis 'Den Broam' - met het Trekvogelpad (LAW-2), dat van Bergen aan Zee naar Enschede gaat.

We hebben volgens een houten wandelwijzer nu 222 km vanaf Nieuweschans gewandeld en het is nu nog 138 km naar Emmerich. Vergeleken met de vorige wandelwijzer zit er een verschil van één kilometer in. Dat is nog wel te overbruggen. Voordat we het Land-

goed Smalenbroek ingaan kruisen we het tracé van de oude Ahaus-Enschede-Eisenbahn (AEE), een spoorlijn bedoeld voor de aanvoer van steenkool uit het Ruhrgebied naar de Twentse textielindustrie. Nu rest niet meer dan een spoordijk die nog flauw te zien is in het landschap. Bij de vijver van het landgoed staat een mooie bank, dus een goede gelegenheid voor een pauze. Daarna gaat de route over leuke smalle paadjes, kriskras door houtwallen en tussen weilanden door met mooie doorkijkjes. In de verte zien we de fietsers van de fietsvierdaagse, maar die kunnen niet op deze paadjes komen.

Het Witte Veen. Via de Twistveenweg en langs Grenssteen 840 wandelen we het Witte Veen in, weer zo'n schitterend natuurreservaat. Het heeft een rijke flora door een variatie van natte heide en voedselarme vennen, overgaand in droge heide en bossen. Daardoor komen er veel zeldzame broedvogels voor. De vegetatie wordt opgehouden door Schotse Hooglanders, je hebt er geen omkijken naar en zijn daardoor geliefd in het natuurbeheer. Doch een aantal critici beschouwen dit rund ook wel als faunavervalsing dat in Nederland niet thuis hoort. In de natte gedeelten zijn over honderden meters vlonders aangelegd - zo te zien zijn deze nog erg nieuw - zodat we droge voeten kunnen houden.

Het Trekvogelpad verlaat ons bij de Witte Veenweg terwijl wij doorgaan over de heide van het natuurreservaat. Die begint al aardig te bloeien en ook de bramen beginnen al rijp te worden, dus loopt Piet nogal eens een stuk achter omdat die door de struiken aan het struinen is. Castor is dan vol twijfels, bij het vrouwtje blijven of toch maar terug rennen? Het pad slingert weer eens langs de grens tot aan het dal van de Buurserbeek. De omgeving van de Buurserbeek was rond 1650 al bewoond. Zo'n veertien boerderijen lagen er op een zandhoogte, ook wel 'braam' genoemd, dicht bij de grens.

Het Commiezenhuis en het Kapiteinshuis maakten deel uit van de gemeenschap, evenals een douanepost. De Kapitein was tevens kastelein in zijn vrije tijd en hield er zelfs een jeneverstokerij op na. In 1930 werd het Kapiteinshuis aangekocht door het NIVON en werd verbouwd tot het huidige Natuurvriendenhuis waar wandelaars kunnen overnachten en zelfs kamperen. Wij gaan over een oude houten brug met mooie ijzeren leuningen het riviertje over en wandelen dan tot aan de kruising van de Alsteedseweg en de Bosmatenweg waar de auto geparkeerd staat. Het was vandaag een prachtige etappe met slechts één regenbuitje. In Glanerbrug halen we de fiets op die we bij de kinderspeelplaats neergezet hebben en rijden dan via de ijssalon van De Lutte terug naar de camping. Morgen zullen we naar de volgende camping verhuizen in de omgeving van Eibergen.

2 en 3 augustus 2001

Vandaag nemen we afscheid van de familie Grunder en vertrekken naar de volgende boerderijcamping op onze

route van het Noaberpad. Het is een behoorlijk eind rijden omdat we nu drie etappes vanaf dezelfde camping hebben gedaan. Boerderijcamping 'De Kleine Koerboom' ligt aan de weg van Groenlo naar Vreden (D) bij het dorpje Zwillbrock wat net in Duitsland is. Alhoewel de camping een kleine twee kilometer van de wandelroute afligt, heeft het voor ons toch de meest gunstige ligging om van hier twee etappes te kunnen wandelen. Bij aankomst worden we hartelijk welkom geheten door mevrouw Simmelink die de koffie met krentewegge al klaar heeft staan. De kleine camping met negen plaatsen ziet er schitterend uit evenals het sanitair. Nadat we geïnstalleerd zijn gaan we het stadje Groenlo verkennen. Er blijkt net een grote Achterhoekse Jaarmarkt te zijn, dus is het er gezellig druk in het centrum.

In de nacht van donderdag op vrijdag regent het behoorlijk met stevige onweersbuien en ook in de ochtend blijft het niet droog. Voor ons geen weer om te gaan wandelen dus bezoeken we in Neede een paar goede oude vrienden. Daarna rijden we naar Zwillbrock om de Barokkerk St. Franciscus te bezichtigen. Het is een juweel van kunst uit de tijd van de Reformatie aan het einde van de 16^e, begin 17^e eeuw toen in Nederland het Calvinisme opkwam terwijl de Katholieke kerk zich in het Munsterland wist te handhaven. Toen aan het einde van de tachtigjarige oorlog in 1648 de Vrede van Munster werd getekend, werd dientengevolge de grens tussen Gelre en Munster niet alleen een staatsgrens,

doch ook een grens tussen het protestantisme en katholicisme.

In de Achterhoek echter waren nog vele plaatsen trouw gebleven aan de oude kerk en de Vorst-Bisschop van Munster, Christoph Bernhard van Galen (Bommen-Berend) trachtte het gebied terug te winnen. Evenwel zonder succes. Om de zielzorg te kunnen blijven uitoefenen ontstond langs de grens een keten van zogenaamde missieposten en vluchtkerken. De geschiedenis van kerk en klooster te Zwillbrock begon in 1651 toen voor de onderdrukte katholieken in Groenlo en Borculo een openluchtmis werd gehouden. In 1652 werd de eerste kapel van turfplaggen gebouwd en in de loop der jaren werd dat uitgebreid tot een groot klooster.

De huidige kerk is in 1717 gebouwd door de Minorieten en heeft een roerige geschiedenis gekend, vooral tijdens de Franse Revolutie. Menigmaal stond men op het punt de kerk af te breken - het klooster zelf verdween in 1811 - maar telkens kon de plaatselijke bevolking dat verhinderen. Nog steeds wordt de kerk op de zondagen bezocht door bewoners van Groenlo, Eibergen en omgeving. Alhoewel de buitenkant van de kerk vrij onopvallend is, veel schitterender is het interieur met de symboliek van het contrast tussen hemel en aarde. Het hoogaltaar en de zijaltaren zijn prachtige kunstwerken, evenals de grote schilderijen en bewerkte nissen. In één woord een prachtige kerk die een bezoek meer dan waard is.

Wordt vervolgd

HET PIETERPAD.

Door Willemien Konink

Ik had al veel andere wandelpaden gelopen, maar nog steeds geen Pieterpad. Dus na veel wikken en wegen, en hoe we het zouden gaan doen en wanneer, zijn we dan eindelijk in oktober 2000 van start gegaan. Wanneer ik dit schrijf is het alweer een tijdje geleden en moeten mijn aantekeningen er wel bij gehaald worden en natuurlijk ook het routeboekje.

We besloten de indelingsschema's aan te houden zoals Martin die in het voorjaar van 1995 tussen 27 maart en 7 april had gelopen. Hij liep de tocht aaneengesloten, in twaalf dagen, dus een strak schema.

De weersvooruitzichten waren niet erg gunstig voor deze tweede week van oktober. Maar ja, we hadden alles gepland en besproken en onze plannen waren om van Pieterburen naar Vorden te wandelen. De eerste zes dagen dus. Vol goede moed vertrokken we naar Pieterburen: Truus, Martin en ikzelf.

Vanuit Doesburg met de bus naar Dieren, verder met de trein tot Winsum en dan weer met de bus naar Eenrum. Daar moesten we uitstappen, omdat we niet wisten dat je van tevoren een bustaxi moest bestellen die je dan van daaruit naar Pieterburen kon brengen. We hebben die 5 km maar gelopen. Tenslotte waren we daarvoor toch naar hier gekomen!

In Pieterburen aangekomen, hebben we eerst maar een kop koffie gedronken in een gelegenheid die net open

ging. We hebben er ook een appel-punt bij genomen! Even het binnenste laten genieten voor we aan de lange wandeling gaan beginnen. Zeehondjes waren er nauwelijks in de crèche op dat moment, dus zijn we daar niet naartoe geweest.

Om halftwaalf begonnen we aan de tocht door het vlakke Groningse land. We liepen dus weer terug naar Eenrum, deze

plaats heeft een beschermde dorpskern. Verder lopen we door het wierden landschap, een van de oudste landschappen van Nederland. Waar kronkelende watertjes stromen, de zogenaamde 'maren'. Het zijn de overblijfsels van eb en vloedgeulen uit de tijd dat het land nog niet bedijkt was. Toen de dijken er waren, werd het daar 'Het Hoogland'. Grote akkerbouwbedrijven kwamen er. Door het huidige landbouwbeleid is echter alles langzaamaan aan het veranderen. Maar het is nog steeds een mooi gebied om doorheen te wandelen.

Met LAW-paden lopen ontdek je telkens weer hoe verschillend elk gebied is. Dat maakt alles ook zo boeiend. Vooral als je een paar dagen achtereen loopt is dat opvallend mooi om waar te nemen.

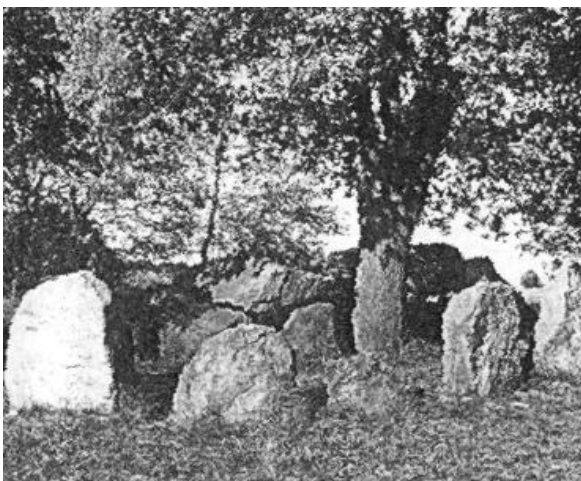
Onze eerste wandeldag bleef gelukkig droog.

Na een overnachting in de stad Groningen hadden we deze dag wat buien, maar ook nog wat zon. Je merkt steeds dat gebieden die eerst gereed werden gemaakt voor de landbouw nu weer terug worden gegeven aan de natuur. Ik schreef al dat dat een onderdeel is van het landbouwbeleid. Of het goed is zal de tijd ons leren.

Na de stad Groningen gaat het vlakke landschap wat meer plaats maken voor houtwallen en wat bos. Na onze wandeling door het Noordlaarderbosch zijn we in de provincie Drenthe aangekomen.

Weer een heel ander gebied. Het heeft al veel historie vrijgegeven. Massieve houten wielen van zo'n 400 jaar oud. En de hunebedden, ik had ze nog nooit zo mooi gezien, daar ik nog weinig in Drenthe heb gewandeld. Maar nu zien wij prachtige exemplaren en er wordt dan ook druk gefotografeerd.

Veel van de natuurlandschappen zijn al ontstaan tijdens de ijstijd. Er is hier veel keileem, een weinig water doorlatende bodem.

Onze overnachting was in Rolde en vanaf Groningen was het een mooie etappe. Op weg naar Sleen liepen we vaak over kleine smalle heidedaadjes. Die daadjes waren nogal nat en met al die pijpenstrootjes erlangs kregen we al gauw natte voeten en natte broekspijpen. Voor het eind van deze dag kregen wij nog een onweersbui over ons heen. Er was weinig plek om te

schuilen, dus kropen wij gehurkt onder de paraplu achter een houtwallekje. Dat beschermde ons nog een beetje. Even later klaarde het ook weer op en het duurde niet lang of we waren ook alweer aardig opgedroogd. We aten die avond het 'Pieterpadpannetje', een lekker gerecht.

Op weg naar Hardenberg steken we opnieuw een provinciegrens over. Drenthe is een mooie provincie met nog tal van oude mooie boerderijtjes, met z'n heidevelden en vele wandelpaadjes.

Even buiten Coevorden begint de provincie Overijssel. Hier gebruiken ze weer andere namen dan in Drenthe. Spraken ze in Drenthe van Made, in Overijssel heet het Mate, wat nat hooiland betekent. Nieuw is de naam Mars, dat moeras betekent en Goor, wat lage drassige terreinen aangeeft.

Nabij Holten, aan de voet van de Loker enk.

Het is een mooie route naar Hardenberg. In Gramsbergen zijn we bij café 'Bij Jan en Gees' aangeweest. Hier hebben we koffie gedronken en natuurlijk even in het gastenboek gekeken en geschreven. Leuk al die verhaaltjes over hoe men het Pieterpad beleeft. Dit is ook zo iets wat we nog op geen enkel ander pad zijn tegengekomen. Er gaat dan ook haast geen etappe voorbij, of je ziet wel wandelaars het Pieterpad lopen. Meestal maken we dan ook even een praatje, hoe ver men al is en hoe lang men er al mee bezig is. Heel leuk om dat te horen van elkaar.

De boerderij op de voorplaat van deel een van het Pieterpad, daar loop je ook daadwerkelijk langs. Het is een prachtige boerderij, ook al is deze niet meer in bedrijf. We spraken met de mensen die daar nu nog wonen. Een ouder echtpaar dat daar altijd gewoond en gewerkt heeft. Zij mogen er blijven wonen van Staatsbosbeheer. Het waren juist deze mensen die ons erop attenderden dat deze boerderij op de voorplaat stond! Het was een leuke onderbreking en we waren weer wat wijzer geworden.

De boerderijen in Overijssel zijn erg mooi. Veel van die half met riet bedekte daken.

We liepen in de herfst en op weg naar Ommen, door een fraai gemengd bos met mooi gekleurde bladeren. De vele krentenboompjes die hier staan zijn nu kaal, maar in het voorjaar zullen ze prachtig bloeien. Zo

merk je dat er in elk jaargetijde wel wat moois te bewonderen valt. Het betekent dat je in elk jaargetijde kunt wandelen, wat we dan ook prompt doen! Het weer werd weer beter, dus fijn om te wandelen. Na Ommen lopen we veel door bos en hei.

We gaan de Archemerberg over, die 75 m hoog is, dan volgen de Lemelerberg en ook nog de Holterberg. We krijgen mooie vergezichten als we over die 'bergen' gaan! Overijssel is echt een prachtig wandelgebied.

Na Holten, richting Vorden, komen we in de provincie Gelderland. Het landschap wordt dan weer wat opener. Wanneer we het brugje over de Bolksbeek oversteken zijn we in de provincie Gelderland. Ook in Gelderland wordt veel landbouwgrond teruggegeven aan de natuur. We komen nu op het landgoed Verwolde. Op dat landgoed, waar het heel mooi is, letten wij even niet goed op. Tot nu toe was alles goed verlopen. Maar nu ging het toch mis. Misschien ook door vermoeidheid, omdat dit de laatste etappe was van het eerste gedeelte. Maar ja, na wat zoekwerk en heen en weer lopen, kwamen we toch in Laren terecht. En van daaruit ging het prima tot Vorden, waar ons eindpunt was. Het laatste stuk was een mooi open gedeelte, hoewel het die dag erg mistig was. Maar het was droog en dat is al veel waard. De eerste zes dagen van het Pieterpad zitten erop. Het was geweldig en we hebben met ons drieën erg genoten. De weersverwachting was erg slecht toen we aan deze wandeling begonnen, maar dat is heel erg meegevallen! Weer een les voor een volgende keer, gewoon gaan!

Op 3 maart 2001 hebben we het stuk van Vorden naar Elten gelopen. Het was een droge dag, maar erg koud. We wandelden nu in voor ons bekend gebied: de mooie Achterhoek. Voor ons is dit bekend terrein, en het blijft

altijd mooi. De enkele kastelen waar we langs liepen zijn prachtig verbouwd. Het pad leidde ons verder over slingerende paden, langs geriefhoute bosjes en over

onverharde wegen door productiebossen. Langs weiden en akkers omringd door houtwallen. Het is een mooi oud landschap en in alle jaargetijden prachtig om doorheen te wandelen.

Na landgoed 't Zand, dat 350 ha groot is, kwamen we in Zelhem, de geboorteplaats van mijn zus en mijzelf. Daar namen we pauze in een bakkerswinkel, waar je ook koffie kunt kopen en genoeg lekkere dingen om er bij te nemen. Zelhem is het laatste esdorp langs het Pieterpad.

Op weg naar Doetinchem, waar we dwars doorheen liepen, lieten we de Achterhoek achter ons en kwamen we in het rivierengebied.

Doetinchem heeft een oude geschiedenis, waarin het van alles heeft meegemaakt, o.a. stadsbranden, epidemieën, overstromingen en bezettingen. De bult waarop de Walmolen staat is nog een overblijfsel uit de tijd van de stadswallen. Na Kilder liepen we door het Montferland naar Elten.

Montferland is heuvelachtig en heeft een prachtig bos. In Elten bij de kerk eindigde voor ons deze etappe van 45 kilometer.

De laatste 5 dagtrajecten hadden wij voor april gepland, maar door de m.k.z.-crisis waren er hele natuurgebieden afgesloten. Dus besloten wij het uit te stellen tot oktober. Wij liepen het laatste stuk van het Pieterpad in de laatste week van oktober. Een prachtige week met bijna zomerse temperaturen van 20 graden en veel zon. De bladeren van de bomen waren nog prachtig gekleurd, dus al met al een mooie toegift.

We begonnen op maandag 29 oktober vanuit Elten met de wandeling. Het rivierengebied van de provincie Gelderland is ook een prachtig gebied. Vanuit Elten kijken we uit over de Rijn en over het Rijk van Nijmegen. Bij huisnummer 102 in Spijk passeren wij de grens van Nederland met Duitsland. Bij Spijk komt de Rijn in ons land en we volgen deze rivier een eind. Het routeboekje geeft interessante informatie over al die rivieren. Wij gaan met het voetveer naar Millingen en komen in een gebied dat ook wel De Duffelt wordt genoemd. Veel boerderijen staan op een terp en een uitstapje naar Duitsland geeft aan dat landschappen niet ophouden bij de grens, maar gewoon doorgaan. Via de Duivelsberg gaan we naar Groesbeek. Op weg naar Gennip, voor het reservaat van de Sint Jansberg, loopt het pad over de grens van Gelderland en Limburg. Het uitzicht is prachtig en we maken kennis met Limburg. Dit is een prachtig gedeelte van het Pieterpad en vrij pittig om te lopen. De laatste 6 km hebben we weer een vlak en weids uitzicht. Na de overnachting in Gennip gaan we verder door de provincie Limburg. Opnieuw gaan we met de pont over een rivier, ditmaal de Maas.

We zijn nu in de provincie Noord-Brabant. Hoe zuidelijker we komen hoe meer wegkruisen en kapellen wij zien. De Sint Willibrorduskapel, op het landgoed

Geijsteren, ligt pal op de grens van Noord-Brabant en Limburg. De kapel is uit 1543. De waterput ernaast is nog ouder. Het landgoed is particulier eigendom, het heeft allure en er heerst een weldadige rust. Even na Grubbenvorst gaan we weer de Maas over. We gaan nu richting Roermond en wandelen in Midden-Limburg, waar veel asperges worden verbouwd. De tijd is voorbij dus we zien er niet veel van. Tot 24 juni worden ze gestoken. Ook de champignoncultuur heeft zich hier sinds de jaren tachtig goed ontwikkeld. Het verwerkingsbedrijf 'Luteci' ligt aan de route.

Venlo is van oudsher een handelsstad en wij lopen er dwars doorheen. Net wanneer we de stad verlaten hebben krijgen we fikse onweersbui op ons hoofd. Schuilen kunnen we niet, dus dan maar doorlopen. Gelukkig duurt het niet zo lang. Dat was tevens de eerste en de laatste bui tijdens deze 5 dagen.

Af en toe lopen we een stukje in Duitsland en dan weer in Nederland. Bij café 'De Grens' drinken we koffie en ook hier ligt een boek om stukjes in te schrijven over het Pieterpad. Al die verhaaltjes; het blijft leuk om ze te lezen.

Maar we willen verder, dus veel blijft ongelezen.

Ook Roermond wordt aangedaan. We overnachten er op een adres van 'vrienden op de fiets'. Altijd weer erg gastvrij en prima verzorgd.

Richting Sittard komen we in een steeds afwisselend landschap. Door kleine dorpjes, resten van bos en een glooiend landschap. Ook in Einighausen hebben we een overnachting bij 'vrienden op de fiets'. Het was wel even van de route af, maar slechts een paar kilometer, dus dat was nog te doen. De laatste dag alweer, ook nu gaan we dwars door Sittard heen. Toch leuk om af en toe door een stad te lopen, hoewel we ook weer blij zijn als we zo'n stad weer achter ons hebben en we opnieuw in de mooie natuur kunnen vertoeven.

Wanneer we Sittard uit zijn en over een holle weg moeten lopen, zien we een markering over het hoofd die ons rechtsaf zou hebben gestuurd. Wij gaan hier rechtdoor, ook al omdat we het routeboekje niet goed lezen. Na ruim een uur zoeken komen we toch weer goed terecht. Jammer van dat uur extra, maar ja, het zal de vermoeidheid wel zijn van de laatste dag! Om toch 's avonds nog op tijd thuis te kunnen zijn, moeten we nu

flink doorstappen. Inmiddels zijn we al ruim in Zuid-Limburg en bezig aan de laatste kilometers van het Pieterpad.

We treffen nu veel modderige paden aan en af en toe moeten we toch ook nog even stilstaan om van de omgeving te genieten. Ook hier in Zuid-Limburg is men bezig om de erosie tegen te gaan. Veel wat ontgonnen is, en vergemakkelijkt voor de landbouw, wordt nu weer teruggebracht naar zijn oorspronkelijke staat. Ook al omdat er, na flinke natte zomers, enorme modder en wateroverlast was voor de dorpen die al water uit de heuvels te verwerken kregen.

De route gaat niet door Valkenburg, we wandelen door een mooi gebied naar Maastricht. Ook hier gaan we dwars doorheen en dan is het nog slechts 4 km naar de Sint-Pietersberg. Maastricht is natuurlijk een mooie stad, waar van alles te zien is, maar wij waren bijna aan het eind van ons doel en hadden nog maar weinig belangstelling om echt op verkenning te gaan in de zuidelijkste stad van ons land.

Er volgt nog een laatste klim naar de Sint Pietersberg, daar aangekomen staat er een handwijzer naar Pieterburen en van GR-paden. Helaas hebben vandelen

de helft van de paal afgebroken. Ook staat er een monument van beton, - dat ze gelukkig niet kunnen beschadigen - , van de ontwerpers

van dit mooie pad. Hier hebben we foto's van gemaakt. Op onze weg terug, keken we uit over Maastricht waar, op dat moment, vele lichtjes branden. Bij 'Chalet Bergrust' gingen we aan om een hapje te eten en om onze welverdiende oorkonde in ontvangst te nemen. Helaas waren de getuigschriften niet voorradig, maar die werden ons netjes nagestuurd. Ook hier weer een schrift met mooie verhalen, waar ook wij ons verhaal aan toevoegden. Inmiddels was het al aardig donker geworden en op weg naar het NS-station konden we nog beter al die lampjes zien branden, een prachtig gezicht als je zo van de Pietersberg af komt lopen. Om half 7 vertrokken we met de trein weer huiswaarts.

We konden terugzien op een prachtige nazomerse wandelweek. Het Pieterpad is een mooi pad, dat ons door 6 provincies voerde, elk met z'n eigen charmes en vooral mooie natuur.

We hebben volop genoten. Ook het ontmoeten van enthousiaste wandelaars onderweg, was een ervaring apart, op veel andere paden kom je toch slechts sporadisch wandelaars tegen. 't Was geweldig!

De veertiende DW4D

Door Marianne Post

Na een jaar uitstel vanwege de MKZ epidemie nu dan de veertiende uitvoering van deze vierdaagse door het Drentse landschap. Ik had dit jaar, bij wijze van experiment, onderdak gezocht bij de Ridders van Oderen vlak bij de start.

Woensdagavond werd het evenement geopend door een mannenkoor en het bleef gezellig druk in de tent en om 22.00 uur werden de Kennedymarslopers uitgezwaaid en succes toegewenst door alle aanwezigen. Daarna de slaapzak opzoeken want morgen begint het voor mij en ik heb er nog niet veel km's op zitten dit jaar.

Hemelvaartsdag, de eerste wandeldag, ging richting Odoornerveen, Sleen en via 't Haantje weer terug naar Odoorn. Een afwisselende route, eerst door het schapenpark in de boswachterij Odoorn waarna doorgelopen werd naar het Oranjekanaal, gegraven om de turf af te kunnen voeren en nu een recreatiekanaal voornamelijk voor kanoërs. Via Kibbelveen, een aantal boerderijen en veel akkerland liep ik richting Sleen en de boswachterij Sleenerzand. De bossen worden hier ieder jaar zichtbaar meer divers, niet alleen naaldbomen maar steeds meer loofbomen verschijnen er. Dit maakt het een stuk mooier. Na een aantal archeologische monumenten in de vorm van hunebedden, grafheuvels en een Celtic field bereikte ik Sleen. Hier heerlijk op een terras zitten lunchen. De terugweg ging door bos, weiland en akkerland naar 't Haantje. Hier nog een laatste rust op de camping waar ik jaren met mijn tentje gestaan heb tijdens deze vierdaagse. De nieuwe eigenaars hadden flink getimmerd aan het interieur en waren nu in staat hier een rust te organiseren. Vanaf hier het laatste stuk met een wandelvriendin uit Noordwijk naar de finish gelopen. Deze eerste dag 30 km viel mij niet tegen, maar er volgen nog drie dagen. Het weer was ons goed gezind, mooi zomers weer.

Vrijdag, de tweede dag, op naar Schoonoord. Het was al warm aan het begin van de wandeling, wat zou dat wel worden. Via het staatsbos in Odoorn naar de Veenkoloniën. In het begin veel bos maar naarmate we Essergroen meer naderden waren de veenkoloniale wegen recht, recht en nog eens recht. De organisatie heeft in de loop van de jaren dit parcours wel erg veranderd waardoor de rechte stukken nu gelukkig niet meer de overhand hebben. Bij 'De Aanhouders wint', in Essergroen, de eerste verdiende rust na 10 km wandelen. Het was nog warmer en benauwder geworden. Het benauwde weer drukt mijn tempo en het duurde langer dan verwacht voordat ik, en een drietal medewandelaars, het biologische landbouwbedrijf 'De Wenning' bereikte. Ik had pas 17 km afgelegd en het was al middag. Hier toch op mijn gemak zitten lunchen, het was nog gezellig vol. Drie km hierna kwam ik aan bij het Openluchtmuseum 'Ellert en Brammert', waar ik mijn waterfles bijvulde en wegens de tijd maar door ben gelopen. In de voorgaande jaren had ik het hele museum al uitgebreid bekeken. De zon en vooral het benauwde weer gingen nu wel z'n tol eisen. Ik moest nog 10 km en werd wel geacht voor 17.00 uur terug te

zijn. Rustig doorlopen en maar zien. In het Schapenpark van Odoorn kon ik de verleiding niet weerstaan en ben in het gras gaan liggen met mijn benen hoger op een steen. Na een minuut of 10 voelde ik me weer fitter en heb alleen gestempeld bij de 'Poolshoogte' en om tien voor vijf was ik bij de finish. De volgende dag hoorde ik dat er nog mensen om halfzeven waren teruggekomen en sommige wandelaars zijn de laatste twee dagen op een kortere afstand gestart. Het weer had z'n tol geëist. Onweer bleef 's avonds in Odoorn uit. In de tent bij de Ridders werd 's avonds uitbundig gezongen, ik waande me even in een padvindingskamp, wel gezellig!.

Zaterdag stond Exloo op het programma. Het weer was weer goed, niet zo benauwd als gisteren, goed wandelweer. De 30 km ging over de heide en bossen van het Odoornersand richting Ees naar 'Het land van Bartje', waar op de camping de rust was. Dit keer gelukkig niet de hele camping door, maar na het restaurant via dezelfde weg de camping weer uit. Na de heerlijke taart en koffie door de bossen van Exloo naar het dorp. Dit vind ik altijd een mooi dorp, met de schaapskooi heel centraal in het dorp. De schapen waren al op pad en na mijn lunch ben ik ze gaan zoeken op de hei. Ik hoefde niet lang te zoeken, bij de hei aangekomen kreeg ik de kudde al snel in het vizier. Bij het zwembad nog een drankje genomen en de laatste paar km's naar de finish afgelegd. Het ging een stuk gemakkelijker dan gisteren. 's Avonds op verjaardagsvisite bij een broer van mij in Zwolle.

De laatste dag ging de route naar Valthe. We boften: het was wéér goed weer. Via akkerland en langs heggen met wat bos kwam ik bij camping 'De Fruithof' aan waar het een heel gezellige boel was met de Fruitblazers. Door het Valtherbos en akkerland (deze route is niet veranderd) naar Valthe. Hier kwam ik weer mijn wandelmaatje tegen en samen hebben we het laatste stuk van deze vierdaagse uitgelopen. Het weer zat mee, geen drup regen gehad. Na de foto's opgezocht te hebben, die de eerste dag genomen waren, en nog wat gedronken te hebben, de volle tent de rug toegekeerd.

Volgend jaar de lustrumuitgave van dit evenement. Ik heb heel lekker gelopen en het viel mij niet tegen ondanks de weinige trainingskilometers. Bovenal was het bij de Ridders best gezellig, en omdat ik niet zelf te hoeven koken, óók gemakkelijk.

DE TWEDE BRANDBLARENTOCHT, EEN THUISWANDELING.

Marianne Post

De vrijwillige brandweer in Zuilen organiseerde met de personeelsvereniging van de brandweer Utrecht en de bond voor de tweede keer deze tocht. Zo dicht bij huis, de start is zo'n 500 meter bij mijn woning vandaan, kan ik die niet laten lopen. Vorig jaar ben ik op de 40 km gestart maar vanwege een verkoudheid werd het dit jaar de 25 km.

Vanuit de start, de brandweerkazerne in Zuilen aan de rand van Utrecht, ging het via Oud Zuilen naar de Maarseveense plassen. Het was op dit vroege uur nog rustig, wat vissers en fietsers waren er te vinden. Langs de kleine plas, dit is een stille plas in tegenstelling tot de grote plas waar het recreatiegebied is en het open-luchtwembad. De grote plas werd ook gepasseerd en hier mocht men op vertoon van de stempelkaart gratis naar de WC. Dit om te voorkomen dat de wandelaars de bossen indoken voor hun behoefte. De splitsing met de 15 km was op dit punt, die liep door de Maarseveense plassen. De andere afstanden gingen langs de weilanden naar Tienhoven, waar de plaatselijke brandweer (ook een vrijwilligerskorps), hun kazerne hadden uitgeruimd en tot rustplek voor vermoeide wandelaars gemaakt. Na de rust en lunch in Tienhoven ging het naar de Tienhovense plassen. Eerst nog langs de 'Eenzame wachter' een molen die vele onderduikers uit de omgeving heeft kunnen waarschuwen, door de stand van de wieken. Nu is de molen een historisch monument.

De Tienhovense plassen is een gebied wat door natuurmonumenten beheerd wordt. Hier zitten altijd veel vogels, vooral grauwe ganzen. Nu in het broedseizoen zitten er diverse soorten. De opzichter stond de kolonies te bestuderen. Het is een mooi schouwspel, alles lijkt heel rustig totdat de hele kolonie ineens opvliegt. Een buizerd was op jacht en probeerde een tureluurjong te verschalken. Met vereende krachten werd de roofvogel tot de orde geroepen en moest een 'hazenvlucht' maken. Na dit vogelgeweld de route weer vervolgd en met zicht op het vliegveld in Hilversum ging het over het 'Bert Bospad' naar Westbroek. Bert Bos was een oud-boswachter van het gebied en natuurmonumenten heeft een mooie wandelroute door het gebied gemaakt waar een pad, dat naar hem genoemd is, een onderdeel vormt. De route van Westbroek naar Utrecht Noord liep over het fietspad, langs de weg. Een andere mogelijkheid om terug te komen was er eigenlijk niet. Bij de finish was het erg gezellig, er was een terras gemaakt met tap! Dat had ik wel verdiend en na me te hebben afgemeld heb ik er dan ook een genomen. We kregen nog chips mee naar huis om het zoutgehalte aan te vullen. Een mooie tocht in eigen omgeving met goed zonnig weer. Volgend jaar organiseren ze de tocht weer en wel op 14 juni. Met openbaar vervoer goed te bereiken, de bushalte is voor de deur.

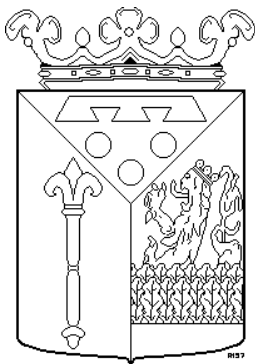
59^e Ronde van Zuid-Limburg van 25 t/m 27 mei 2002

Henri Floor & Coos Verburg

www.henrifloor.myweb.nl

Op zaterdag 25 mei was de start van de Ronde van Zuid-Limburg. Deze 3-daagse wandeltocht werd al voor de 59e keer georganiseerd vanuit Heerlen. De startplaats was vanuit De Spuiklep, een accommodatie van de Nederlandse Spoorwegen met een hele grote parkeerplaats.

Heerlen is in de Romeinse tijd ontstaan en was bekend onder de naam Coriovallum. De geschiedenis na de Romeinse tijd is eerst vaag, pas in 1065 wordt Heerlen weer genoemd. In de 11e en 12e eeuw is Heerlen in bezit van het geslacht van Are. Behalve Heerlen omvatte de heerlijkheid ook de dorpen Hoensbroek, Schaesberg,

wapen van Landgraaf

Voerendaal en Nieuwenhagen. De heerlijkheid ging in 1176 over aan het geslacht Van Wickrath, een tak van Van Are. Deze familie verkocht de laatste rechten in 1378 aan de graaf van Brabant. In 1388 werd vervolgens Hoensbroek afgesplitst. Schaesberg werd in 1618 afgesplitst en Voerendaal in 1627, maar vervolgens in 1634 weer bij Heerlen gevoegd. Voerendaal werd definitief afgesplitst in 1776 en

Nieuwenhagen tenslotte in 1802.

Langs de spoorlijn en langs het NS-station liepen we het centrum uit. We verlieten Heerlen via de wijken Grasbroek, Schandelen, Meezenbroek en Heihoven. Langs een zandgroeve werd de Schriemersheide bereikt. Dit bos- en heidegebied ging over in de Brunsummerheide. Over een hoge bergkam met een fraai panorama werd de eerste verzorgingspost bereikt op 8,4 km. Ondanks de weersvoorspelling met regen bleef het de hele dag droog. Met 16° bleef het wel aan de frisse kant.

Verder liepen we door bossen of bosgebied rondom de wijken Ravetsmaar en Kakert. In Landgraaf kwamen we langs het casino. We gunden ons hiervoor nu geen tijd.

De gemeente Landgraaf is in 1982 ontstaan door samenvoeging van de vroegere gemeenten Nieuwenhagen, Schaesberg en Ubach over Worms. De naam Landgraaf is ontleend aan "De Landgraaf", een reusachtige en fascinerende ringwal die onder andere door de ge-

meente loopt en die met de hem omringende grafheuvels en urnenvelden herinnert aan de bewoners in prehistorische tijden.

Even verderop kwamen we langs een bergsportzaak. Om de wandelaars extra aan te moedigen voor een bezoekje stonden buiten een verzorgingstent en enige uitgestalde wandelschoenen. In Landgraaf kwamen we door een bosgebied overgaand in een weidegebied waar het voorgaande weekend gekampeerd werd door jongeren vanwege het Pinkpop festival. Er lag hier een enorme troep en veel afval, dat ondertussen ook bezig was te verwaaien en verderop in de bossen lag. Het is een groot schandaal dat de organisatie deze troep niet opruimt. We waren hier wel snel voorbij, maar het heeft toch 'n diepe indruk achtergelaten dat zoiets kan en mag in Nederland. We kwamen door Nieuwenhagen en liepen onder de N274 door. In Eyselshoven was de grote rust in Basisschool De Schatkist op 16,1 km.

Daarna liepen we langs het plassengebied de Cramer Weyer. Ook liepen we nog langs de Anstelbeek. Bij kasteel Erenstein te Kerkrade volgden we de andere zijde van de Cramer Weyer. Bij kasteel Erenstein was een aangekondigde controle. Dit was gedaan om afsteken te voorkomen. Nu liepen we door het Strijthagenbeekdal naar de watermolen Strijthagen. Hier was een laatste verzorgingspost op 22,4 km.

Daarna kwamen we nog langs de 239 meter hoge berg Strijthagen. We liepen hier even van het parkoers af en beklommen de berg. Vanaf de top hadden we een fraai uitzicht op de omgeving en keken zo Duitsland en België in. Door de wijk Heerlerbaan liepen we langs de Caumermolen en de Oliemolen naar de finish. De afgelegde afstand bedroeg 29,9 km

Op zondag 26 mei verlieten we de start rond halfnegen. We liepen onder de N281 door, een 4-baansweg. Over graspaden liepen we langs Nieuw Eyckholt, een tehuis voor ouderen. Verderop kwamen we langs de Weltermolen en Hoeve De Dohme. Hoeve De Dohme was vroeger één van de buitenverblijven van Karel De Grote. Daarna liepen we over de Putberg. Via de Hoeve Keerbergen stegen we verder door naar het plaatsje Huls. Hier was de eerste rust in café P&P op 6,3 km. Hotel Bellevue was niet meer beschikbaar voor de wandelaars. Hier vandaan had je een fantastisch panorama met vergezichten tot in Duitsland en België. Mede omdat we ver achterin liepen, waren er wandelaars die vroegen of wij het 30 km parkoers volgden. Het officiële parkoers is 40 km, maar ouderen – 65plussers – mogen 30 km lopen. Wij liepen in ieder geval het 40 km parkoers.

Het Heuvelland bestaat uit de gemeenten Gulpen, Simpelveld en Wittem. De gemeente Gulpen omvat de dorpen Gulpen, Reijmerstok en Wijlre. Ze heeft ca. 8.000 inwoners en bestrijkt een oppervlakte van 3.077 hectare. De gemeente Simpelveld telt ca 12.000 inwoners en bestaat uit de dorpen Simpelveld en Bochoholtz en de gehuchten Huls, Molsberg, Bosschenhuizen en

Baneheide. De totale oppervlakte bedraagt: 1640 ha. De gemeente Wittem bestaat uit de dorpen: Epen, Eys, Mechelen, Nijswiller, Slenaken, Wahlwiller, Partij-Wittem.

Wittem heeft ca. 8000 inwoners en omvat een gebied van 4.250 ha waarvan 2.935 ha openbaar groen is.

We daalden af tot aan de rand van

Simpelveld. Langs een zuiveringsinstallatie verlieten we deze plaats weer. En via een pad door een weiland kwamen we in Bulkemsbroek. Na een asfaltweg liepen we door een tunneltje onder een oude spoorweg door (het vroegere 'miljoenenlijntje'). Via veldwegen kwamen we vervolgens in Baneheide. In Nijswiller was een verzorgingspost op 12,9 km.

Aanleg van de 'Miljoenenlijn':

Op 23 Oktober 1853 wordt het baanvak Maastricht-Aken in gebruik genomen en is hiermee de oudste grensoverschrijdende spoorlijn van Nederland. Het traject loopt via Valkenburg, Schin op Geul, Wijlre, Eijs, Simpelveld en Bochoholtz naar het Duitse Richterich en Aken.

Op 20 April 1896 wordt vervolgens het baanvak Sittard - Herzogenrath in gebruik genomen. Hiermee worden de gebrekkige verkeersverbindingen van deze regio met de rest van het land aanzienlijk verbeterd.

Jaren later, op 15 Juni 1934 wordt het baanvak

van Schaesberg over Kerkrade-Centrum naar Simpelveld in gebruik genomen. Maar daar ging nog al wat aan vooraf. In 1919 wordt, na 12 jaar lobbyen en onder politieke druk van de Kerkradse bestuurders, het fiat voor de start voor de aanleg van dit baanvak verkregen en een definitief akkoord gesloten. Het zou echter nog tot 1925 duren voor er met de werkzaamheden werd begonnen.

Ondanks de 12½ km lengte kostte de aanleg van dit traject ruim 12 miljoen gulden. Dit is ongeveer 1 miljoen gulden per kilometer, voor die tijd een enorm bedrag!! De lijn krijgt dan ook terecht de bijnaam "het Miljoenenlijntje". Er moesten tunnels, duikers en bruggen worden gebouwd. Door de ondergrondse mijnbouw dreigden voortdurend verzakkingen te ontstaan, hetgeen hoge eisen aan de constructies stelde. In totaal moesten er ook nog eens 3,5 miljoen kubieke meter

kasteel Erenstein

grond worden verplaatst om de hoogteverschillen op te vangen. Bij het dal van de Anstelbeek werd een op-hoging van 32 meter gerealiseerd! De ingrijpendste grondverplaatsing die ooit in Nederland had plaatsgevonden.

Op de splitsing met de 30 km kregen we een appel. De splitsing met de 30 km wordt niet gepromoot. Alleen in het wandelboekje met de parkoersbeschrijving wordt melding gemaakt van de mogelijkheid om 30 km te lopen voor ouderen. Het volgende dorpje op ons parkoers was Hilleslagen gevolgd door Melleschet. Daarna kregen we de hoogst gelegen RK kerk van Nederland in het vizier te Vijlen (198 meter boven N.A.P.). Daarna dwaalden we naar en door het Elzetterbos. Hier liepen we langs het Geologisch Monument Grindgroeve Elzetterbos. Uiteindelijk bereikten we op 20,0 km de grote rust bij restaurant en camping Rozenhof te Camerig.

Over de langslopende asfaltweg werd deze rust weer verlaten, om even later de weg te verlaten en over veldwegen verder te lopen. Op een parkeerplaats zagen we 15 oude Citroëns van het type DS20 naast elkaar staan, allen ruim 30 jaar oud. Langs een mooi en smal pad langs de Geul liepen we via Terpoorten en westelijk van Bommerig en Hurpesch naar Mechelen. Hier verlieten we de paden over de weilanden en door de draaihekjes. We liepen opnieuw langs Hilleslagen, nu echter langs de westkant. Daarna werd koers gezet naar Wahlwiller. Op weg hier naartoe hoorden we het gefluit van een oude toeristische trein. We zagen de trein ook langzaam voortkruipen. Bij elke spoorwegovergang werd flink getoeterd.

Deze nostalgische Stoomtrein uit 1911 rijdt heen en weer tussen Schin op Geul en Kerkrade

In het centrum van Wahlwiller bezochten we de plaatselijke kerk. Deze kerk was het afgelopen jaar in het nieuws doordat hier kunstwerken hingen van de procesiegang van Aad de Haas. De schilderijen waren zelfs door de paus lange tijd verboden, maar nu hingen ze weer in de kerk. Vanwege de aandacht in de pers is de kerk grotendeels gesloten voor het publiek. In een stalletje voor in de kerk konden de kunstwerken wel door middel van prentbriefkaarten gekocht worden. Hierop was duidelijk te zien dat de mensen hier als aparte wezens afgebeeld waren. Het leek wel wat op apen. Op 26,6 km was in een buitenwijk van Wahlwiller een verzorgingspost met gratis bouillon of citroentheo.

Wahlwiller koestert zich in de schaduw van de beschermende heuvels. Midden in het dorp ligt een klein kerkje dat een ware kunstschat herbergt: de moderne wandschilderingen van Aad de Haas maken Wahlwiller tot een waar bedevaartsoord voor kunstliefhebbers. Ook in culinair opzicht is Wahlwiller een bestemming met allure door de restaurants van topniveau. Daarnaast heeft Wahlwiller ook wijngaarden.

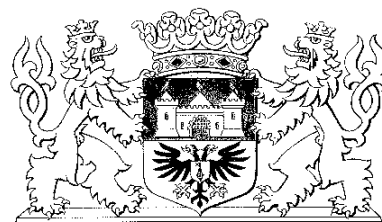
Over veldwegen werd Overeys bereikt. Via Trintelen werd Vrouwenheide bereikt. Hier was nog een verzorgingspost op 32 km bij een molen. Het was hier fris, want het waaide hier flink. De lucht zag er donker uit en we kregen hier enige regendruppels te verwerken. Door het dreigende weer pakten wandelaars snel een poncho en een enkeling zijn paraplu. Het viel echter allemaal erg mee. Later hoorden we dat het in Gulpen flink geregend had. Langs de wijnhoeve van Ubachsberg werd koers gezet naar natuurgebied Kunderberg. Even voor Kunrade liepen we onder de A76 snelweg door. De afgelegde afstand bedroeg deze dag 39,1 km.

Op maandag 27 mei 2002 werden we met de trein naar Schin op Geul vervoerd.

Hier gingen we van de route af omdat we er niet van houden om in de meute achter elkaar te lopen. We liepen naar hetzelfde hotelletje als het vorige jaar en dronken daar een kopje koffie. Even later kwam een andere wandelaar aangelopen, die ook niet van de drukte houdt. Na een half uur begaven we ons op pad en genoten van de rust. Na een km lopen hadden we al 6 wandelaars ingehaald die elders een plekje hadden opgezocht om ook van de rust te genieten. In het centrum van Schin op Geul liepen we langs een tuin waarin een modelspoorbaan lag. Het speelgoedtreintje reed op dat moment niet. We kwamen langs een groot beeld, dat was gemaakt uit allemaal kleine steentjes op een plat vlak. Het stelde een engel voor en een lam. Het was door planten omgeven, waardoor het wat minder opviel. Daarna kwamen we door Strucht. We kwamen langs een bord met daarop de tekst 'panorama'. Bij het panorama aangekomen, zagen we 4 wandelaars genieten van het mooie uitzicht vanaf een bankje. Over de Sousberg kwamen we bij boerderij Berghof uit. Hier sloegen we af naar Stokhem. Via Beertsenhove werd Wijlre bereikt. Buiten het zicht op het plaatselijke kasteel sloegen we af en op een sportterrein in de nabijheid van de watermolen van Wijlre hadden we een verzorgingspost op 7,7 km. Hier hadden we ook uitzicht op de brouwerij waar het bier waar Limburg trots op is, gebrouwen wordt.

Nu volgden we de Geul.

Het fraai langs de Geul gelegen dorp Wijlre maakt sinds 1982 deel uit van de gemeente Gulpen. De aanblik van het dorp wordt overheerst door de meer dan honderd jaar oude Brand Bierbrouwerij, de brouwer

wapen van Valkenburg

"waar Limburg trots op is". Het kasteel dat in Wijlre ligt is door een gracht omgeven en is gebouwd in de tweede helft van de 17de eeuw door de heren

van Wachtendonck. De carrévormige dienstgebouwen rond de fraaie binnenplaats met keibestrating dateren uit de 18e eeuw. De watermolen draagt het jaartal 1776 maar is veel ouder.

We liepen weer dicht langs de Geul. We kwamen langs camping De Annemoon met het bijbehorende NIVON-huis. Daarna liepen we langs de voet van de Keutenberg naar Engwegen. Via Schoonbron bereikten we (opnieuw) het centrum van Schin op Geul. Langs een voormalige forellenkwekerij verlieten we Schin op Geul weer. Opnieuw volgden we een pad langs de Geul tot aan de Drie Beeldjes. Even voor kasteel Oost sloegen we af en voerde ons pad naar het centrum van Valkenburg. De traditionele grote rust was nu niet meer in Hotel Lobelia vanwege personeelsgebrek. We mochten nu zelf een rust uitzoeken, omdat er voldoende mogelijkheden zijn. Dat werd door velen toch al gedaan. Wij bezochten een supermarkt om onze dorst te lessen. We hadden nu 14,5 km afgelegd.

Opnieuw volgden we de Geul en kwamen nu door kasteelpark 'Oost'.

In 1563 werd kasteel Oost genoemd als hoeve en in 1587 als kasteel toebehorende aan P. v.d. Hoff, drossaard van het Land van Valkenburg. De Belgische jonkheer De Villers de Pité herbouwde in 1830 het hoofgebouw. Van het oude gedeelte resteren nog de westelijke vleugel (windvaan 1757) en het ver-

bindingsstuk met de hardstenen vensteromlijstingen. Tegenwoordig is kasteel Oost in gebruik als trouwzaal,

wapen van Klimmen

vergader-, party- en congrescentrum.

Over een steil pad verlieten we de Geul, nu definitief. Bij De Kluis volgden we nu een ander (leuk smal) pad dan voorgaande jaren en kwamen daarbij langs het mergelgrottencomplex Dölkensberg. Verder liepen we door Walem, Koulen en Termaar naar Klimmen. In Klimmen was bij een sportterrein de laatste verzor-

gingspost op 21,2 km.

Daarna liepen we verder door Craubeek naar Barrier. Voor een golfterrein sloegen we af. Over een pad dat in voorgaande jaren een karrenspoor was, maar nu een smal graspad met hoogopstaand gras en brandnetels, liepen we naar kasteel Haeren. Daarna werd Voerendaal doorkruist. Daarbij kwamen we door een park met een grote vijver. Buiten Voerendaal liepen we langs kasteel Cortenbach en het Cortenbacher bos. Het laatste kasteel waar we langs kwamen was kasteel Ter Worm alvorens de finish te bereiken op 28,8 km.

ADVERTENTIE

5^e PAPEGAAIENTOCHT OP ZONDAG 18 AUGUSTUS

Op zondag 18 augustus houdt WSV De Lichtstadstappers uit Eindhoven haar 5^e Papegaaientocht.

Deze tocht start vanuit Oerle (Gem. Veldhoven) De routes gaan door de prachtige bosrijke omgeving van het Veldhovense Kerkdorp Oerle.

Men komt o.a langs de Vessemsse Vennen, de bossen van Toterfout en het bosrijke gebied Molenvelden en Halfmijl, waar nog 17 grafheuvels liggen uit de Bronstijd (1600 tot 1000 jaar v. Chr.) Na de wandeling kunt u voor de helft van de normale toegangsprijs het papegaaienpark bezichtigen.

Deze wandeltocht en het bezoeken van het park is zeker de moeite waard er zijn maar liefst 2200 papegaaien en tal van andere dieren zoals kangoeroes, konijnen, schildpadden, wilde zwijntjes en veel losvliegende kleine exotische vogels te bewonderen. Het is toegestaan de dieren te voeren met het daar aanwezige voer. Het park is 8 hectare groot, zowel de wandeltocht als het park is toegankelijk voor rolstoelen c.q. kinderwagens. Verder beschikt het park over een buitenterras, café en een speeltuin. De start is vanuit het papegaaientoezicht te Oerle (Gem. Veldhoven), Wintelresedijk 51 (voorheen camping 't Vlutterke).

Starttijden:
25 km 08.00- 12.00 uur
15 km 08.00- 14.00 uur
10 km 09.00- 15.00 uur
5 km 09.00- 15.00 uur

Het inschrijfgeld is €1,25 (Herinnering tegen kostprijs verkrijgbaar.)

Voor elke deelnemer is er een leuke attentie omdat dit onze 1^e lustrumtocht is.

Bereikbaarheid: U gaat via de A2 richting Eindhoven en u neemt afslag 31 (Veldhoven) onderaan afrit gaat u rechts en volgt verder borden wandeltocht richting Wintelre. Openbaar vervoer niet mogelijk (wel treintaxi.)

Er is voldoende parkeergelegenheid.

De 3 grootste deelnemende verenigingen van minimaal 11 personen ontvangen een groepsherinnering!

Inlichtingen: Harold Jansen tel: 040-2460213 of 06-55348513

E-mail: h.jansen71@chello.nl

Jos Moers tel: 040-2539904

Goedkeuringsnummer NBWB: JK-01-76/77-113

Meldpunt Wandelen blijft in Amersfoort

Wandelplatform geeft belangenbeharting een nieuwe impuls

Amersfoort, 13 juni 2002 – Het Wandelplatform, een samenwerkingsverband van veertien organisaties op het gebied van wandelen, gaat krachtig door de belangen voor wandelaars op verschillende niveaus te behartigen. Hoewel het uittreden van Nemo, een Amsterdamse wandelvereniging, betreurd wordt, zal dat voor de praktijk niet veel verschil uitmaken.

Het Wandelplatform, op woensdagavond jl. met de achterban in vergadering bijeen, heeft dat nog eens uitdrukkelijk vastgesteld. Op lokaal, regionaal en landelijk niveau zijn de diverse organisaties actief om op te komen voor de belangen van de wandelaar in Nederland. Het Wandelplatform heeft daarin als koepel een coördinerende taak.

Op landelijke niveau wordt er gelobbyd, participeert het Wandelplatform in een aantal overlegstructuren, en worden overheidsnota's becommentarieerd. Op regionaal niveau functioneren een aantal 'Provinciale of Regionale Wandeloverleggen', o.a. in Noord- en Zuid-Holland, Groningen, Friesland, Utrecht, Twente en Veluwe. In deze regionale platforms zijn vooral vrijwilligers van de aangesloten organisaties actief.

Het Meldpunt, dat sedert 1998 aan het Wandelplatform verbonden is, blijft gewoon functioneren, ook al heeft Nemo meegedeeld nu een eigen Meldpunt te beginnen. Het Wandelplatform betreurt het dat door deze mededeling bij wandelaars misschien verwarring ontstaat. Het Wandelplatform blijft gewoon het centrale Meldpunt als er in het veld problemen geconstateerd worden. Klachten worden nagetrokken en als er aanleiding voor is worden, dikwijls in samenwerking met de regionale wandeloverleggen, stappen ondernomen om verbindingen voor wandelaars open te houden of te herstellen. Deze 'waakhondfunctie' heeft in het afgelopen jaar al dikwijls resultaat opgeleverd. Voor de werkzaamheden op het gebied van belangenbehartiging zal binnenkort een nieuwe stafmedewerker aangesteld worden.

Op de internetsite www.wandelnet.nl is een link naar het Meldpunt en een meldformulier te vinden. Ook kan gebeld of geschreven worden: Meldpunt Wandelen, p/a Wandelplatform, Postbus 846, 3800 AV Amersfoort, tel. 033-4653660.

VAKANTIE APPARTEMENTEN VERHUUR
LETOURISTE
MORZINE-AVORIAZ - PORRESCHSDEIL, FRANCE

De ideale plek voor fantastische wandel,
outdoor en wintersport vakanties

Info op www.letouriste.com
06.53523900/0033.450741861

OLAT CLUBREIZEN

24 augustus
dagtrip naar: GR 5, St. Remy-Banneux

(20) 21-22 september
clubweekend naar Longfaye
met wandelingen op de Hoge Venen en Eifel

26 oktober
dagtrip naar de Zuid-Limburgse Heuvels:
KRIJTLANDPAD Eijsden-Gulpen.
Info bij: Toon ☎ 0495-537775

Inter-Nationale Vierdaagse

NWB: Apeldoorn 9 tot en met 12 juli afstanden: 50-40-30-20 km
Na-Inschrijven op maandag 8 juli te Apeldoorn

KNBLO: Nijmegen 16 tot en met 19 juli afstanden: 50-40-30 km
Na-Inschrijven op maandag 15 juli te Nijmegen

Inter-Nationale Kempische Wandeldagen

OLAT: Geldrop vrijdag 2 tot en met zondag 4 augustus
Afstanden: 15-25-35 km

Dagelijks inschrijven Sporthal De Kieviet, Linze 13 te Geldrop